

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА,
САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ
Сектор за просторно планирање и урбанизам
Број: 350-01-01063/2019-11
Датум: 1. октобар 2021. године
Немањина 22-26, Београд

ИЗВЕШТАЈ
О ОБАВЉЕНОМ ЈАВНОМ УВИДУ
У НАЦРТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ОД 2021. ДО 2035. ГОДИНЕ
И
ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ОД 2021. ДО 2035. ГОДИНЕ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

I УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Влада Републике Србије донела је, на предлог министарства надлежног за просторно планирање, Одлуку о изради Просторног плана Републике Србије од 2021. до 2035. године („Службени гласник РС”, број 48/19). После спроведене јавне набавке за израду Просторног плана Републике Србије од 2021. до 2035. године (у даљем тексту: Просторни план), израда Просторног плана је додељена групи понуђача су: Институт за архитектуру и урбанизам Србије – ИАУС, Географски факултет Универзитета у Београду, Архитектонски факултет Универзитета у Београду, Саобраћајни институт ЦИП, ЈП Завод за урбанизам Војводине и GDI SOLUTIONS d.o.o.

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре је носилац израде Просторног плана, у складу са чланом 47. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – УС, 24/11, 121/12, 42/13 – УС, 50/13 – УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - др. закон, 9/20 и 52/21, у даљем тексту: Закон)

Саставни део Одлуке о изради Просторног плана Републике Србије од 2021. до 2035. године је Одлука о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана Републике Србије на животну средину („Службени гласник РС”, број 41/19).

Нацрт Просторног плана и Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину (у даљем тексту: Извештај о стратешкој процени утицаја) припремљени су у складу са одредбама Закона, Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС”, број 32/19, у даљем тексту: Правилник) и Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10, у даљем тексту: Закон о СПУ), и другим релевантним прописима.

Израда Нацрта Просторног плана и Извештаја о стратешкој процени утицаја је поверена групи понуђача (у даљем тексту: Обрађивач), чији руководни тим чине одговорни планери: др Саша Милијић, д.п.п, број лиценце 100 0007 03, Проф. др Марија Максин, д.и.а, број лиценце 100 0014 03, др Небојша Стефановић д.п.п, број лиценце 100 0082 04.

У складу са одредбама Закона и Правилника после раног јавног увида, који је одржан у трајању од 15 дана, у периоду од 2. до 16. марта 2020. године и прибављања потребних услова и података од органа, организација, односно имаоца јавних овлашћења за израду Нацрта Просторног плана, припремљен је Нацрт Просторног плана и спроведена је процедура стручне контроле планског документа. Комисија за стручну контролу Нацрта Просторног плана Републике Србије од 2021. до 2035. године (формирана Решењем министра грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре број 350-01-01063/2019-11 од 18. новембра 2020. године, у даљем тексту: Комисија), разматрала је Нацрт просторног плана на седници Комисије која је одржана електронски 16. и 28. децембра 2020. године. Комисија је констатовала да је Просторни план у начелу усклађен са Законом и Правилником, као и да је потребно извршити одређене корекције и прецизирања у складу са општим констатацијама, примедбама и сугестијама датим у Извештају о обављеној стручној контроли Нацрта Просторног плана Републике Србије од 2021. до 2035. године, број 350-01-01063/2019-11 од 8. фебруара 2021. године. Коригован Нацрт Просторног плана са Извештајем о стратешкој процени утицаја достављен је у законском року ради спровођења процедуре јавног увида.

Сви појмови који су у овом извештају употребљени у једном граматичком роду обухватају мушки и женски род лица на која се односе.

II ПОСТУПАК ОБАВЉАЊА ЈАВНОГ УВИДА

Процедура јавног увида је спроведена у складу са одредбама Закона, Правилника и Закона о СПУ.

Законом и Правилником, активности везане за спровођење јавног увида поверене су Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (у даљем тексту: МГСИ).

Јавни увид у Нацрт Просторног плана и Извештај о стратешкој процени одржан је у периоду од 5. априла до 5. маја 2021. године у трајању од 30 дана у оглашеним терминима (јавни оглас је објављен у Дневном листу „Курир” од 5. априла 2021. године, у складу са Законом и Правилником). Нацрт просторног плана и Извештај о стратешкој процени утицаја изложени су на јавни увид у трајању од 30 дана у аналогном формату сваког радног дана у седиштима управних округа, односно у дигиталном формату на интернет страници Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, као и на интернет страницама управних округа и јединица локалне самоуправе.

Физичка и правна лица примедбе на Нацрт просторног плана и Извештај о стратешкој процени утицаја могли су доставити у писаној форми у току трајања јавног увида, закључно са 5. мајом 2021. године јединицама локалне самоуправе или директно Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

Комисија за јавни увид у Нацрт Просторног плана Републике Србије од 2021. до 2035. године (у даљем тексту: Комисија) образована је Решењем министра грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре број 350-01-01063/2019-11 од 12. марта 2021. године.

Задатак Комисије је да спроведе поступак јавног увида у Нацрт просторног плана и Извештај о стратешкој процени утицаја, а посебно да:

- прати поступак спровођења јавног увида у Нацрт просторног плана;

- организује јавну седницу Комисије, која ће бити одржана по завршетку јавног увида, на којој се разматрају примедбе достављене у току трајања јавног увида;
- организује затворену седницу Комисије, на којој доноси закључак о свакој поднетој примедби, након чега сачињава извештај о обављеном јавном увиду.

Састав Комисије:

1. мр Ђорђе Милић, дипл.п.планер, број лиценце Инжењерске коморе Србије: 100008304 - председник;
2. др Тихомир Обрадовић, дипл.инж.арх, број лиценце Инжењерске коморе Србије: 100 0096 06, 200 0001 03, 300 1457 03, 381 0029 12 – заменик председника – члан;
3. Проф. др Милица Бајић Брковић, дипл.инж.арх, број лиценце Инжењерске коморе Србије: 100 0140 09, 200 1175 09 - члан;
4. Проф. др Јасмина Ђорђевић, дипл.п.планер, број лиценце Инжењерске коморе Србије: 100 0120 08 - члан;
5. Проф. др Дејан Дивац, дипл.инж.грађ. број лиценце Инжењерске коморе Србије: 310 0098 03, 316 D595 06 - члан;
6. Мирко Јокановић, дипл.инж.грађ, број лиценце Инжењерске коморе Србије: 202 20464 03 и 315 5216 03 - члан;
7. Синиша Темерински, дипл.инж.арх. лиценца 200 0265 03, 300 3152 03 - члан;
8. Дубравка Павловић, дипл.п.планер, број лиценце Инжењерске коморе Србије: 100 0008 03, 201 0662 04 - члан;
9. Мирјана Вашут, дипл.п.планер, број лиценце Инжењерске коморе Србије: 100 0092 06, 201 0421 03 - члан;
10. Љубо Маћић, дипл.инж.маш - члан за област енергетике;
11. Мирослав Тошовић, дипл. инж. арх - члан за област заштите животне средине;
12. др Дејан С.Ђорђевић, дипл.п.планер, број лиценце Инжењерске коморе Србије: 100 0108 07, 201 0663 04 - члан;
13. Светлана Чеперковић, дипл.п.планер, број лиценце Инжењерске коморе Србије: 100 0116 08, 201 0995 07, члан - секретар;
14. ма Оливера Радоичић, дипл.п.планер, број лиценце Инжењерске коморе Србије: 100 0204 12, члан - секретар;
15. ма Ивана Стефановић, дипл.п.планер, број лиценце Инжењерске коморе Србије: 100 0117 08, члан - секретар.

По завршетку јавног увида одржане су јавне седнице Комисије у просторијама зграде министарстава, Немањина 22-26, Велика сала на VI спрату, у следећим терминима:

- петак 25.06.2021. године од 9:00 до 16:00 часова,
- понедељак 28.06.2021. године од 9:00 до 16:00 часова,
- четвртак 01.07.2021. године од 8:00 до 14:00 часова,
- петак 02.07.2021. године од 8:00 до 14:00 часова, и
- понедељак 05.07.2021. године од 8:00 до 14:00 часова.

Физичка лица и овлашћени представници правних лица која су у току трајања јавног увида поднела примедбе у писаном облику, могли су присуствовати јавној седници према распореду и списку који је објављен на интернет страници Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре. У складу са Законом и прописима донетим на основу Закона, о свакој поднетој примедби обрађивач планског документа јавно је изнео свој став.

Седницама су присуствовали чланови Комисије за јавни увид у Нацрт просторног плана, представници Обрађивача, представници јединица локалних самоуправа, заинтересована правна и физичка лица, подносиоци примедба и сугестија у току јавног увида.

Са одржаних јавних седница припремљен је записник чији саставни део представља и евиденциони лист.

Затворене седнице Комисије на којима су заузети ставови о свакој поднетој примедби одржане су 8. јула и електронски 15-17. септембра 2021. године.

Примедбе на Нацрт Просторног плана у скраћеном приказу, достављене у току трајања јавног увида, представљају саставни део овог извештаја.

III ПРИМЕДБЕ НА НАЦРТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА СА ЗАКЉУЧЦИМА КОМИСИЈЕ

Скраћени приказ поднетих примедба на Нацрт Просторног плана са закључцима Комисије по свакој примедби и кратким образложењем:

1. Општина Босилеград, Георги Димитрова 82, 17540 Босилеград, интерни број 20/21, од 02.04.2021.	
<p>1. У оквиру јавног раног увида доставили смо своју иницијативу/примедбу да се Просторним планом Републике Србије 2021. до 2035.године планира изградња коридора „Босилеград-Сурдулица-Владичин Хан” веза са Коридором 10. У оквиру „Извештаја о објављеном раном јавном увиду поводом израде Просторног плана Републике Србије од 2021. до 2035.године у оквиру дела „III Скраћени приказ примедба и сугестија које су поднете у току трајања раног јавног увида” под редним бројем 7. обухваћена је наша, како се тамо наводи, сугестија и то: „Сугестија се односи на потребу да се једна од достављених варијанти коридора Босилеград - Сурдулица - Владичин Хан, наведе као један од планираних коридора Просторном плану Републике Србије. Тај коридор би био од виталног значаја за опстанак и развој општине Босилеград и тај део Републике Србије”.</p> <p>Међутим, у достављеном нацрту Просторног плана Републике Србије од 2021. до 2035. године, тачније у делу „Рефералне карте – Саобраћај” видимо да наша иницијатива није обухваћена. Цео путни правац од граничног прелаза „Рибарци” преко Босилеграда даље према Сурдулици и Владичином Хану планиран је за изградњу/реконструкцију ДП II и ДП IV</p>	<p>1. Примедба се делимично прихвата. Прецизирати планска решења у текстуалном делу, како би се у току спровођења ППРС-а спровеле активности на припреми планске и техничке документације у циљу дефинисања оптималног повезивања пограничних подручја са главним инфраструктурним коридорима у Републици Србији, укључујући и потес Босилеград – Сурдулица – Владичин Хан.</p> <p><i>Напомена:</i> У делу ППРС-а који се односи на планска решења као и на приоритете реализације дефинисана је изградња и реконструкција овог путног правца.</p> <p>У ППРС је наведено у делу: 2.5.4. Инфраструктура, 2.5.4.1. Саобраћај и саобраћајна инфраструктура (Реферална карта 3а), 2.5.4.1.1. Путни саобраћај и путна мрежа - Планска решења развоја друмског саобраћаја и путне мреже су (Тематска карта 8): „- реконструкција и изградња путног правца Владичин Хан – Сурдулица (ИБ број 40) – Босилеград – Рибарци (веза са Републиком Бугарском) (ПА број 231)”; и 3. Имплементација, 3.1. Приоритетна планска решења до 2025. године: 7. Саобраћај и саобраћајна инфраструктура, 7.1. Путна мрежа и друмски саобраћај: „7.1.33. Реконструкција и изградња путног правца Владичин Хан – Сурдулица (ИБ број 40) – Босилеград – Рибарци (веза са Републиком Бугарском) (ПА број 231);”.</p>

<p>9. 5.000 ТОНА за цемент за подградњу рудника</p> <p>10. 600.000 ТОНА агрегат за пасту за зампуњавање</p> <p>11. 26.000 ТОНА натријум сулфате</p> <p>12. 1.400.000 (1,4 милиона) ТОНА отпада годишње</p> <p>За 60 година биће употребљено</p> <p>1. 78.000 ТОНА Експлозива</p> <p>2. 18.000 000 (18 Милиона) ТОНА борне киселине</p> <p>3. 19.200 000 (19,2 Милиона) ТОНА сумпорне киселине</p> <p>4. 90.000 ТОНА натријум хидроксид</p> <p>5. 114.000 ТОНА хлороводичне киселине</p> <p>6. 6.600.000 (6, 6 Милиона) ТОНА калционе соде</p> <p>7. 3.600.000 (3,6 Милиона) ТОНА негашеног креча</p> <p>8. 4.800.000 (4,8 Милиона) ТОНА за цемент</p> <p>9. 300.000 ТОНА цемента за подградњу рудника</p> <p>10. 36.000.000 (36 Милиона) ТОНА за агрегат за пасту за зампуњавање</p> <p>11. 1.560.000 (1,56 Милиона) ТОНА натријум сулфате</p> <p>12. 84.000.000 (84 Милиона) ТОНА отпада</p>	<p>животне средине, заштита природе, заштита културних добара, планирање и изградња, рударство и др. без навођења рока почетка могуће експлоатације. О могућем почетку експлоатације, посебно ће се одлучивати. О могућностима експлоатације биће донете одлуке у складу са принципима социјалне прихватљивости, еколошке одрживости и економске оправданости.</p>
---	--

<p>27. Драган Ранђеловић - Друштво младих истраживача Бор са Грађанском читаоницом Европе, Удружењем грађана покрет за развој села Вилаж, Покретом за ново доба Бор, Удружењем грађана ГРУПА 55, достављено електронском поштом, од 28.04.2021.</p>	
<p>1. У Поглављу 1.3.4. Улога Просторног плана у управљању просторним развојем Републике Србије, на страни 26, у пасусу о значају просторног планирања у системима развојних политика додати:</p> <p>- регионални и локални демографски развој.</p>	<p>1. Примедба се прихвата. Прмеба се прихвата на следећи начин: У алинеји 1. став 1. на стр. 26. ППРС после речи: „усклађивања” додаје се следећи текст: „регионалног и демографског развоја”.</p>
<p>2. У поглављу о ефектима у делу 1. Заштита и коришћење природних ресурса, на страни 26., додати:</p> <p>- директни позитивни ефекти одрживог развоја локалних заједница</p>	<p>2. Примедба се не прихвата. <i>Образложење:</i> Примена свих планских решења ППРС имаће индиректне позитивне ефекте на одрживи локални развој локалних заједница.</p>
<p>3. У поглављу о ефектима у делу 2. Становништво и социјални развој, на страни 27., додати:</p> <p>- директни позитивни руралног развоја на просторима експлоатације минералних сировина и обновљивих извора енергије</p>	<p>3. Примедба се не прихвата. <i>Образложење:</i> Садржана је на адекватан начин у алинеји 2. тачке 2. на стр. 27. ППРС.</p>
<p>4. У поглављу 3. Развој индустрије и туризма, на страни 27., додати:</p>	<p>4. Примедба се делимично прихвата. Прихваћена је слична примедба број 1. подносиоца Марка Вукомановића (Савез еколошких организација „Зелена листа Србије”)</p>

<p>- побољшање квалитета ваздуха у агломерацијама и заштита животне средине.</p>	<p>да се у делу 1.3.4. Улога Просторног плана у управљању просторним развојем Републике Србије, дода нова алинеја 2. у тачци 3. Развој индустрије и туризма на стр. 27. која гласи: „директни позитивни ефекти развоја индустрије кроз развој циркуларне производње и "зелене" економије доприносе заштити животне средине и одрживом развоју”.</p> <p>Напомињемо да је примедба на одговарајући начин садржана и у алинеји 1. тачке 5. на стр. 27. ППРС.</p>
<p>5. У поглављу 5. Заштита животне средине и наслеђа, на страни 27 - 28., додати:</p> <p>- директни позитивни ефекти санације депонија рударског отпада, ремедијација и рекултивација угроженог, оштећеног и деградираног земљишта и чишћење и ревитализација загађених речних токова.</p> <p>- директни позитивни ефекти на здравље становништва и квалитет живота и демографски опоравак руралних подручја</p>	<p>5. Примедба се делимично прихвата.</p> <p>(а) Прихвата се делимично друга алинеја примедбе на следећи начин: У првој алинеји тачке 5. на стр. 27. ППРС после речи: „директни позитивни ефекти на ефикаснију заштиту” додају се речи: „, здравља становништва и”.</p> <p>(б) Не прихвата се прва алинеја примедбе.</p> <p><i>Образложење:</i> Садржана је на одговарајући начин у првој алинеји тачке 5.</p>
<p>6. У делу 1.3.4. Улога Просторног плана у управљању просторним развојем Републике Србије - Реализација планских концепција и решења по областима у ППРС имаће следеће кључне ефекте на унапређење просторног развоја Републике: 3. Развој индустрије и туризма - додати: директни позитивни ефекти развоја индустрије кроз развој циркуларне и зелене економије биће и у заштити животне средине и одрживом развоју</p>	<p>6. Примедба се делимично прихвата.</p> <p>Прихваћена је слична примедба број 1. подносиоца Марка Вукомановића (Савез еколошких организација „Зелена листа Србије”) да се у делу 1.3.4. Улога Просторног плана у управљању просторним развојем Републике Србије, дода нова алинеја 2. у тачци 3. Развој индустрије и туризма на стр. 27. ППРС која гласи: „директни позитивни ефекти развоја индустрије кроз развој циркуларне производње и "зелене" економије доприносе заштити животне средине и одрживом развоју”.</p>
<p>7. У делу 1.4. УТИЦАЈИ ГЛОБАЛИЗАЦИЈЕ И ОКРУЖЕЊА НА ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, 1.4.2. Привредни раст, структурне промене у посткризном периоду и спроведене реформе, допунити колико се заостаје у димензији (3) еколошка оријентисаност („зелена” економија)</p> <p>У овом делу додати да су кључни реформски приоритети за бржи раст српске привреде у наредном периоду и већа еколошка оријентисаност („зелена економија“)</p>	<p>7. Примедба се прихвата.</p> <p>Први део примедбе се прихвата на следећи начин: У делу 1.4.2. Привредни раст, структурне промене у посткризном периоду и спроведене реформе на стр. 30. ППРС (став 3), текст се мења тако да гласи:</p> <p>„Према традиционалним EBRD индикаторима Србија највише заостаје у области приватизације великих система, управљања и реструктурирања предузећа и спровођења политике конкурентности. Методолошки концепт мерења одрживости привредног раста унапређен 2017, акцентирао је шест кључних димензија реформи: (1) конкурентност, (2) добро управљање, (3) еколошка оријентисаност („зелена” економија), (4) инклузивност, (5) отпорност, и (6) интегрисаност. Србија у 2019. заостаје у свим реформским областима за транзиционим државама чланицама ЕУ</p>

	<p>(просечна оцена за Србију 5,78 наспрам 6,64 просечна оцена транзиционих ЕУ држава): у области конкурентности (5,36 наспрам 6,33), доброг управљања (5,52 наспрам 6,21), „зелене економије” (5,79 наспрам 6,47), инклузивности (6,16, наспрам 6,53), отпорности (5,86 наспрам 7,46), и интегрисаности (5,99 наспрам 6,86). Највећи реформски изазови за транзиционе државе ЛИЕ представљају проблеми животне средине, инклузије (нпр. ниска запосленост младих) и отпорности финансијских сектора. Други део примедба се прихвата на следећи начин: У делу 1.4.2. Привредни раст, структурне промене у посткризном периоду и спроведене реформе на стр. 30. ППРС (последњи став), текст се мења тако да гласи:</p> <p>„Кључни реформски приоритети за бржи раст српске привреде у наредном периоду су већа инвестициона јавна улагања, већа еколошка оријентисаност, борба против корупције и смањење бирократије, односно тежња ка ефикаснијој јавној управи, њена професионализација и деполитизација.”</p>
<p>8. У поглављу 1.4.2. Привредни раст, структурне промене у посткризном периоду и спроведене реформе у Табели 1: Промене у структури БДВ 2009-2015-2019. на страни 32, додати колону:</p> <p>- рударство</p>	<p>8. Примедба се прихвата. Додаће се нова колона за рударство у Табели 1.</p>
<p>9. У поглављу 1.6. ОПШТА ОЦЕНА СТАЊА ПО ОБЛАСТИМА 1.6.1. Општа оцена стања заштите и одрживог коришћења природних ресурса 1.6.1.1. Општа оцена стања пољопривредног земљишта и пољопривреде 1.6.1.1.1. Анализа и оцена стања, Табела 2. Структура земљишног покривача Републике Србије на страни 43, дати податке о површини земљишта које је заузето површинским коповима, рударским депонијама и које је деградирано рударским активностима и угрожено, загађено и деградирано рударством.</p>	<p>9. Примедба се делимично прихвата. Прихвата се да се Табела 2 стр. 43. ППРС допуни подацима о структури биофизичке покривености простора на нивоу области/округа (НСТЈ 3), на основу којих су урађене и одговарајуће рефералне и тематске карте. <i>Образложење:</i> ИГИС решење (<i>Integrated Geo-Information Solution</i>) које примењује Републички геодетски завод (Београд, 2018), заснива се на разврставању структуре коришћења земљишта у 10 класа тзв. биофизичке покривености простора. Земљишта заузета и деградирана рударским активностима збирно су укључена у тзв. антропогено измењене површине (две класе – гола земљишта и вештачке површине). И поред свих мањкавости, то су једини актуелни, поуздани и међународно упоредиви подаци о структури коришћења укупног простора Републике Србије. Рударске активности су само један од узрока заузимања и деградације пољопривредног земљишта. Према расположивим подацима Агенције за заштиту животне средине, конверзија пољопривредног земљишта у вештачке површине се у периоду 1990-2012.</p>

	<p>године одвијала доминантним делом у корист урбанизације (55 %), док су се рудници и депоније налазили на другом месту (34 %). Више о томе у Студији Б. део 1.1. Заштита и коришћење пољопривредног земљишта, пољопривреда и рибарство (1.2. Конверзија пољопривредних у вештачке површине; 1.3. Просторни аспекти главних видова деградације земљишта; и 1.4. DPSIR оквир за пољопривреду Србије).</p> <p>У складу са утврђеном методологијом, ППРС као стратешки плански документ даје прецизну и кратку оцена свих основних видова угрожености пољопривредног земљишта, што не значи да се занемарују или прећуткују негативни директни и индиректни утицаји рударских и енергетских активности. Управо, ради њиховог минимизирања, односно потпуног елиминисања свуда тамо где је реално могуће, предложена је израда просторних планова подручја посебне намене за подручја површинске експлоатације енергетских, металичних или неметаличних минералних сировина у великим рударским басенима, као и за подручја која обухватају комплексе подземне експлоатације (3.4.1. Обавезе и смернице за примену и разраду у документима просторног планирања, стр. 380. последња алинеја). Овим плановима ће бити подробно идентификовани локалитети и површине земљишта које је деградирано површинским коповима, рударским депонијама, угрожено даљим заузимањем, предвиђено за рекултивацију и сл.</p>
<p>10. У поглављу 1.6. ОПШТА ОЦЕНА СТАЊА ПО ОБЛАСТИМА 1.6.1. Општа оцена стања заштите и одрживог коришћења природних ресурса 1.6.1.1. Општа оцена стања пољопривредног земљишта и пољопривреде 1.6.1.1.1. Анализа и оцена стања, на страни 43, у реченици “Веома опасну дугорочну тенденцију коришћења земљишта у Србији представља прекомерно заузимање пољопривредних површина за...” додати “...отварањем рударских копова и депоновањем рударског отпада на неуређеним депонијама, напуштене рударске депоније, ширење загађеног и деградирног земљишта емисијом отпадних гасова и прашине из рударства и индустрије, загађивање и деградирање приобарног земљишта загађеним рекама.”</p>	<p>10. Примедба се прихвата.</p> <p>Примедба се прихвата на следећи начин: На стр. 44. иза става 1. додаје се нови став 2. који гласи: „Местимично веома озбиљан проблем представља обимно заузимање пољопривредног земљишта за отварање рударских копова и депоновање рударског отпада, кашњење са деконтаминацијом и рекултивацијом напуштених депонија, деградирање и ширење загађивања земљишта емисијом отпадних гасова и прашине из рударства и индустрије, загађивање и деградирање приобалног земљишта загађеним рекама и сл.”</p> <p><i>Образложење:</i> Подносиоци примедбе с правом указују на бројне негативне последице рударства и енергетике на опште услове животне средине, што укључује и очување површина и квалитета пољопривредног земљишта. Основни проблем је у томе што се не поштују законске обавезе рекултивације и примене других мера заштите простора и</p>

	<p>животне средине, што је у пуној мери уважено у одговарајућим деловима ППРС, а нарочито у поглављу 3. о имплементацији.</p> <p>У делу 2.5.1.1.1.2. став 1. тачка 1. у планским решењима је предвиђено (стр. 169): „Неодложно надокнађивање вишегодишњег застоја у рекултивацији и ревитализацији простора деградираног површинском експлоатацијом лигнитских лежишта, металичних и неметаличних минералних сировина, као и другим привредним и потрошачким активностима.....”</p> <p>Обавезе примене адекватних мера за хитно решавање овог веома озбиљног прекршаја, не само са становишта развоја пољопривреде, већ пре свега са становишта заштите животне средине, како на локалном нивоу и у непосредном окружењу, тако и на целој територији Републике Србије, идентификоване су и у другим, релевантним сегментима ППРС. Предложено је да се ова стратешка опредељења конкретизују, уз целовито уважавање локално специфичних угрожености, потенцијала и ограничења, кроз израду просторних планова подручја посебне намене и на свим другим нижим нивоима просторног планирања.</p>
<p>11. У поглављу 1.6. ОПШТА ОЦЕНА СТАЊА ПО ОБЛАСТИМА 1.6.1. Општа оцена стања заштите и одрживог коришћења природних ресурса 1.6.1.1. Општа оцена стања пољопривредног земљишта и пољопривреде 1.6.1.1.1. Анализа и оцена стања, на страни 46,: Нису приказане антропогено измењене површине проширењем површинских копова у Бору и Мајданпеку, отварањем новог рудника Чукару Пеки код Бора и приобаља Борске реке и Великог Тимока насуте пиритном јаловином као и површине заузете напуштеним рударским депонијама.</p>	<p>11. Примедба се делимично прихвата, а делимично није предмет плана.</p> <p><i>Образложење:</i> У складу са утврђеном методологијом, у ППРС се даје оцена главних видова угрожености и деградације пољопривредног земљишта за територију РС у целини.</p> <p>Детаљна анализа стања земљишта у великим рударским басенима, као и на подручјима која обухватају комплексе подземне експлоатације, представља предмет израде просторних планова подручја посебне намене.</p> <p>Према томе, сложена проблематика санације тзв. историјских загађења и других наслеђених видова деградације земљишта, односно спречавања садашњих и будућих штетних утицаја, разрађује се, у првом реду, решењима која се односе на сектор минералних сировина, рударства и енергетике, као и на заштиту животне средине, рекултивацију и ревитализацију деградираног простора, решавање конфликтних интереса у просторном развоју и сл., а тиме индиректно и на услове за развој пољопривреде.</p>
<p>12. У поглављу 1.6. ОПШТА ОЦЕНА СТАЊА ПО ОБЛАСТИМА 1.6.1. Општа оцена стања заштите и одрживог коришћења природних ресурса 1.6.1.1.</p>	<p>12. Примедба се делимично прихвата, а делимично није основана.</p> <p><i>Образложење:</i> Уз пуно уважавање свих негативних утицаја рударства, енергетике и</p>

<p>Општа оцена стања пољопривредног земљишта и пољопривреде, 1.6.1.1.2. Оцена потенцијала и ограничења, у делу о ограничењима, страна 48., допунити: Ширење рударских копова и депонија рударског отпада као и загађење ваздуха, вода и земљишта из рударства и металургије.”</p>	<p>металургије на опште услове животне средине, не може се прихватити оцена да ширење рударских копова и депонија рударског отпада као и загађење ваздуха, вода и земљишта из рударства и металургије, представљају на целој територији Републике Србије једно од основних ограничења за одрживо коришћење пољопривредног земљишта и развој пољопривреде. Ова примедба је већ делимично прихваћена на прикладан начин, са образложењем које дато за проимедбу број 10. истог предлагача. Осим тога, наведено ограничење је идентификовано и другим сегментима ППРС (1.6.5.1. Општа оцена стања квалитета животне средине).</p>
<p>13. У поглављу 1.6. ОПШТА ОЦЕНА СТАЊА ПО ОБЛАСТИМА 1.6.1. Општа оцена стања заштите и одрживог коришћења природних ресурса 1.6.1.2. Општа оцена стања шума, шумског земљишта, шумарства и ловства 1.6.1.2.1. Анализа и оцена стања, страна 48 - 49., Додати податке о сушењу шума због загађеног ваздуха.</p>	<p>13. Примедба се не прихвата. <i>Образложење:</i> Иако постоје референтни радови на глобалном нивоу који указују на негативан утицај аерозагађења на шумске екосистеме (сушење шума), квантитативних показатеља за нашу земљу у том смислу нема.</p>
<p>14. У поглављу 1.6.1.3. Општа оцена стања вода и водопривредне инфраструктуре 1.6.1.3.1. Анализа и оцена стања 1.6.1.3.1.1. Водни ресурси и водни режим, страна 53., додати (приказати) стање граничних водотокова Велики Тимок, Нера...</p>	<p>14. Примедба није предмет плана (није основана). <i>Образложење:</i> Примедба није предмет ППРС. У планским документима стратешког државног нивоа водним билансима се не могу обухватити све реке. Тимок је обухваћена збирним билансом од Млаве до границе са Бугарском, а Нера је међународна река чији су водни биланси мали да би се третирали у билансима транзитних вода. То је предмет других просторних и секторских планова.</p>
<p>15. У поглављу 1.6.1.3. Општа оцена стања вода и водопривредне инфраструктуре 1.6.1.3.1. Анализа и оцена стања 1.6.1.3.1.2. Водно земљиште, страна 54., додати: Водно земљиште је угрожено рудничким отпадним водама, процедурним водама са активних и напуштених депонија рударског отпада као и отпадним водама из индустрије.</p>	<p>15. Примедба се делимично прихвата. Примедба се највећим делом прихвата на следећи начин: У делу 1.6.1.3.1.2. Водно земљиште на стр. 54. на крају првог става додаје се нова реченица која гласи: „У зони рудника и неких индустрија ВЗ угрожавају депоније, отпадне и процедурне воде из тих постројења.”</p>
<p>16. У поглављу 1.6.1.3. Општа оцена стања вода и водопривредне инфраструктуре 1.6.1.3.1. Анализа и оцена стања 1.6.1.3.1.3. Водопривредна инфраструктура, страна 54., додати: Снабдевање водом рударства и управљање рудничким отпадним водама.</p>	<p>16. Примедба није предмет плана (није основана). <i>Образложење:</i> Примедба није предмет ППРС. У делу 1.6.1.3.1.3. ППРС на адекватан начин за овај ниво планског документа дати су релевантни квантитативни показатељи по кључним гранама. Такви показатељи се у ППРС не дају на нивоу детаљности који тражи предлагач. То је предмет</p>

	<p>просторног плана подручја посебне намене за подручја обимне површинске експлоатације и подручја комплекса подземне експлоатације минералних сировина.</p> <p>За нове капацитете рудника у оквиру РТБ Бор планске одлука је да се снабдевање водом највећим делом темељи на води која се добија у процесу пречишћавања и рецикулације. Процес рецикулације ће се све више користити као захтевани стандард за такве објекте.</p>
<p>17. У поглављу 1.6.1.4. Општа оцена стања минералних сировина и рударства 1.6.1.4.1. Анализа и оцена стања, 1.6.1.4.1.2. Металичне минералне сировине, страна 58., први пасус додати: У току отварање рудника Чукару Пеки са новом флотацијом и јаловиштима флотацијског отпада, код Бора, проширење површинских и подземних копова у Бору и околини и Мајданпеку, проширење флотације и флотацијског јаловишта у Мајданпеку што је довело до загађења реке Пек, проширују се капацити металургије у Бору.</p>	<p>17. Примедба се не прихвата. <i>Образложење:</i> Наведени ставови нису образложени нити су предмет ППРС. У ППППН „Чукару Пеки” („Службени гласник РС”, број 01/20) и СПУ утврђене су мере заштите животне средине, рекултивације и ремедијације деградираног простора. Мере заштите животне средине, рекултивације и ремедијације деградираног простора у Борско-мајданпечком басену биће утврђене у ППППН Борско-Мајданпечког басена, чија је израда у току.</p>
<p>18. У поглављу 1.6.1.4. Општа оцена стања минералних сировина и рударства 1.6.1.4.1. Анализа и оцена стања, 1.6.1.4.1.5. Сектор рударства, страна 60, у последњем пасусу поглавља додати: Узроци проблема су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - напуштене депоније рударског отпада, - непоштовање закона и стандарда, - недовољна сарадња власника рударских права и објеката са локалним становништвом, - непримењивање мера заштите животне средине приликом затварања рудника, - изостанак рекултивације и ремедијације угроженог, загађеног и деградираног земљишта емисијама прашине и отпадних вода из рудника, - Загађене реке и уништен живи свет у њима и њиховом приобаљу. 	<p>18. Примедба се прихвата.</p>
<p>19. У поглављу 1.6.1.4. Општа оцена стања минералних сировина и рударства 1.6.1.4.2. Оцена потенцијала и ограничења, страна 60., у поглављу пасусу “Ограничења, додати: Недостатак законске регулативе о укључувању јединица локалне самоуправе и локалног становништва у процесе одлучивања о управљању минералним сировинама, неразвијена друштвена свест о еколошким и економским последицама рударења по локалном становништву,</p>	<p>19. Примедба се прихвата. Биће унето у текст ППРС уз мања скраћивања.</p>

<p>нетранспарентно и централизовано прикупљање и утрошак средстава рудне ренте и њено ненаменско коришћење, одсуство институционалног реаговања на захтеве локалног становништва, недовољно улагање у локалне заједнице којима су угрожени економски интереси локалног становништва рударењем, избегавање примене БАТ технологија у рударству од стране иностраних компанија.</p> <p>Брисати “насељеност простора у зонама експлоатације минералних ресурса” <i>Оваква констатација је неприхватљива.</i></p>	
<p>20. У делу 1.6.3. Општа оцена стања регионалног развоја, индустрије и туризма, 1.6.3.3. Општа оцена стања развоја индустрије, 1.6.3.3.1. Анализа и оцена стања у главне проблеме индустрије убројати и: спора примена принципа циркуларне и зелене економије.</p>	<p>20. Примедба се делимично прихвата. <i>Образложење:</i> Примедба припада области заштите животне средине. Примена принципа циркуларне и "зелене" економије није била обавезујућа у индустрији Србије у анализираном периоду, тако да анализа динамике њеног остваривања није била предмет опште оцене стања индустријског развоја. Примена ових принципа тек однедавно је обавезујућа за чланице ЕУ. Договор о зеленој Европи (<i>European Green Deal</i>, децембра 2019), део је интегралне стратегије Европске комисије за имплементацију Агенде УН о циљевима одрживог развоја до 2030 (<i>The UN 2030 Agenda and the sustainable development goals</i>). Агенда (Србије) 2030. заснива се на Агенди УН. Принципи циркуларне производње већ постоје у прогностичком делу поглавља 2. ППРС о индустрији. Консеквентно, у делу 2.3.2.1. Општи и посебни циљеви просторног развоја Републике Србије, став 2. на стр. 147, већ је наведено да посебни циљеви подразумевају: развој и поступну примену циркуларне производње/економије. Друго, у делу 2.3.2.2.12. у оквиру посебних циљева индустрије у тачци 5. на стр. 154. дефинисаним успостављањем одговарајућег степена усклађености са циљевима одрживог развоја индустрије, иновација и инфраструктуре УН до 2030. обухваћена је и примена принципа циркуларне производње/економије.</p>
<p>21. У део 1.6.3.4. Општа оцена стања развоја туризма, 1.6.3.4.2. Оцена потенцијала и ограничења, додати као антропогене потенцијале: подршка развоју планинског, руралног, еколошког туризма - зеленог туризма</p>	<p>21. Примедба се прихвата. Примедба се прихвата на следећи начин: У делу 1.6.3.4.2 у стави 1. на стр. 94. у реченици о антропогеним потенцијалима у загради иза речи: „ваучери, усмеравање ђачких екскурзија” додаће се речи: „подршка развоју планинског, руралног, еколошког и других видова културног туризма”.</p>
<p>22. У поглављу 1.6.5. Општа оцена стања животне средине, наслеђа, предела,</p>	<p>22. Примедба се делимично прихвата.</p>

<p>климатских промена и катастрофа 1.6.5.1. Општа оцена стања квалитета животне средине 1.6.5.1.1. Анализа и оцена стања 1.6.5.1.1.1. Квалитет ваздуха, стране 113 - 114), први пасус о узроцима загађења допунити: непоштовање закона и стандарда о емисијама отпадних гасова и прашине у ваздуху, неизграђене институције које се баве заштитом ваздуха, нису разграничена надлежности државе и локалних заједница, недовољна информисаност грађана, недовољно укључивање јавности у процесе доношења одлука о заштити ваздуха.</p>	<p>(а) Прихвата се да се реченица допуни са: „непоштовање стандарда о емисијама отпадних гасова и прашине у ваздуху и неразграничене надлежности државе и локалних заједница”.</p> <p>(б) Не прихвата се да узрок загађења ваздуха може бити недовољна информисаност грађана или недовољно укључивање јавности.</p>
<p>23. У поглављу 1.6.5. Општа оцена стања животне средине, наслеђа, предела, климатских промена и катастрофа 1.6.5.1. Општа оцена стања квалитета животне средине 1.6.5.1.1. Анализа и оцена стања 1.6.5.1.1.1. Квалитет ваздуха, стране 113 - 114), Нису коришћени годишњи извештаји и оцене квалитета ваздуха у агломерацијама за 2019. и 2020. годину које је сачинила Агенција за заштиту животне средине по којима је дошло до погоршања квалитета ваздуха. Видети: www.sepa.gov.rs/download/izv/Vazduh_2019.pdf, www.sepa.gov.rs/download/Izvestaj_2019.pdf Изостављање ових подата доводи до погрешног планирања. ПОТПУНО ИЗМЕНИТИ ЦЕЛО ПОГЛАВЉЕ КОРИСТЕЋИ ПОДАТКЕ ИЗ ОВИХ ИЗВЕШТАЈА.</p>	<p>23. Примедба се делимично прихвата.</p> <p>(а) У анализи и оцени стања коришћени су годишњи извештаји из 2019. године а подаци су се односили на 2018. годину. То су били доступни извештаји. У међувремену је припремљен, али није објављен, Извештај за 2020. годину. У складу са новим доступним подацима биће допуњена анализа и оцена стања квалитета ваздуха.</p> <p>(б) Неће бити потпуно измењен цео текст.</p>
<p>24. У поглављу 1.6.5. Општа оцена стања животне средине, наслеђа, предела, климатских промена и катастрофа 1.6.5.1. Општа оцена стања квалитета животне средине 1.6.5.1.1. Анализа и оцена стања 1.6.5.1.1.2. Квалитет вода, страна 115, у првом поглављу додати следеће изворе: Рударске отпадне воде, отпадне воде флотација минералних сировина, процедурне воде са активних и напуштених депонија рударског и комуналног отпада. Нису коришћени подаци из 2019 године Агенција за заштиту животне средине. Видети: www.sepa.gov.rs/download/KvalitetVoda_2019.pdf, www.sepa.gov.rs/download/VodeSrbije/KvalitetSedimentaRekaIakumulacijaSrbije.pdf, ПОТПУНО ИЗМЕНИТИ ЦЕЛО</p>	<p>24. Примедба се делимично прихвата.</p> <p>(а) Биће допуњена реченица у складу са сугестијом. У складу са новим доступним подацима биће допуњена анализа и оцена стања квалитета вода.</p> <p>(б) Неће бити потпуно измењен цео текст.</p>

<p>ПОГЛАВЉЕ КОРИСТЕЋИ ПОДАТКЕ ИЗ ОВИХ ИЗВЕШТАЈА.</p>	
<p>25. У поглављу 1.6.5. Општа оцена стања животне средине, наслеђа, предела, климатских промена и катастрофа 1.6.5.1. Општа оцена стања квалитета животне средине 1.6.5.1.1. Анализа и оцена стања 1.6.5.1.1.3. Квалитет земљишта, страна 116 - 117., ПОТПУНЕ ПРЕРАДИТИ СА ПОДАЦИМА О ЗЕМЉИШТУ КОЈЕ ЈЕ ДЕГРАДИРАНО РУДАРСКИМ КОПОВИМА, ДЕПОНИЈАМА РУДАРСКОХ ОТПАДА, ЗЕМЉИШТЕ У ПРИОБАЉУ РЕКА КАО ПОСЛЕДИЦА ИСПУШТАЊА ОТПАДНИХ РУДНИЧКИ И ПРОЦЕДНИХ ВОДА СЕ ДЕПОНИЈА. ПРИКАЗАТИ КОНТАМИНИРАНЕ ЛОКАЦИЈЕ. Користити “Катастар деградираног и контаминаног земљишта у Републици Србији” www.sepa.gov.rs/download/zemljiste/KaDe_kontaminacijiZemljista.pdf</p>	<p>25. Примедба се делимично прихвата. (а) Биће допуњено поглавље у складу са новим подацима везаним за анализу и оцену стања квалитета земљишта. (б) Неће бити потпуно измењен цео текст.</p>
<p>26. У поглављу 1.6.5. Општа оцена стања животне средине, наслеђа, предела, климатских промена и катастрофа 1.6.5.2. Општа оцена стања управљања отпадом 1.6.5.2.1. Анализа и оцена стања, страна 119., НИЈЕ ДАТА ОЦЕНА СТАЊА УПРАВЉАЊА РУДАРСКИМ ОТПАДОМ. Допунити и изменити ово поглавље.</p>	<p>26. Примедба се делимично прихвата. (а) Прихвата се да се допуни последњи став у делу 1.6.1.4.1.2. на стр. 58. ППРС тако што се после речи: „техногени металични минерални ресурси у флотацијским јаловиштима и депонијама” текст у загради мења и гласи: „(Бор, Леце, Рудник, Грот, као и потенцијално друге локације из Катастра рударског отпада).” (б) Н може да се прихватити део примедбе о допуни оцене стања управљања отпадом проблематиком рударског отпада. <i>Образложење:</i> Рударски отпад не спада у област управљања отпадом по Закону о управљању отпадом. Рударски отпад је предмет одговарајуће техничке документације, докумената јавне политике у сектору рударства и просторних планова подручја посебне намене за површинску и подземну експлоатацију минералних сировина, као и одговарајућег урбанистичког плана.</p>
<p>27. У поглављу 1.6.6. Синтезна оцена потенцијала, ограничења и кључних проблема просторног развоја Републике Србије, страна 136 - 137., у поглављу о потенцијалима додати: - Побољшање система информисања и учешћа јавности у процесима доношења одлука.</p>	<p>27. Примедба није предмет плана (није основана). <i>Образложење:</i> Примедба није предмет ППРС. Не представља потенцијал. Односи се на институционално-организационе мере општег типа (за процес доношење одлука о јавним политикама, просторном планирању, техничкој документацији, инвестиционих одлука јавног сектора и др.). Ове опште мере нису предмет</p>

<p>28. У поглављу 1.6.6. Синтезна оцена потенцијала, ограничења и кључних проблема просторног развоја Републике Србије, страна 137 - 138., у поглављу о кључним ограничењима додати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - избегавање примене мера заштите животне средине и безбедности и здравља на раду од страних инвеститора, - угрожена, загађена и деградирана животна средина у рударским регионима, - недовољна еколошка свест доносиоца одлука, - само формално, а не суштински укључивање јавности у процесе доношења одлука. 	<p>ППРС, већ институционалне организације на свим нивоима управљања.</p> <p>28. Примедба није предмет плана (није основана).</p> <p><i>Образложење:</i> Друга алинеја примедбе садржана је на одговарајући начин у алинеји 9. синтезе кључних ограничења за одрживи просторни развој на стр. 138. ППРС. На одговарајући начин садржана је и у ограничењима развоја сектора минералних сировина и рударства на стр. 61. дела 1.6.1.4.2. ППРС, као и у општој оцени стања квалитета животне средине (део 1.6.5.1. ППРС). Остале алинеје примедбе нису предмет ППРС.</p>
<p>29. У поглављу 1.6.6. Синтезна оцена потенцијала, ограничења и кључних проблема просторног развоја Републике Србије, страна 137 - 138., у поглављу о кључним проблемима, додати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - миграција становништва из локалних заједница на којима се незаконито користе природни ресурси због немогућности бављења традиционалним привредним активностима, загађење животне средине и нарушеног квалитета живота. - недовољна укљученост локалног становништва у доношење одлука о просторном и урбанистичком планирању и развоју заједнице. 	<p>29. Примедба није предмет плана (није основана).</p> <p><i>Образложење:</i> Примедба није предмет ППРС. У делу 1.6.6. ППРС дата је синтезна оцена кључних проблема просторног развоја. На одговарајући начин прва алинеја примедбе садржана је у тачкама 1, 3, 6. и 7. на стр. 138. дела 1.6.6. ППРС.</p>
<p>30. У део 1.6.6. Синтезна оцена потенцијала, ограничења и кључних проблема просторног развоја Републике Србије, Кључни потенцијали за одрживи просторни развој Републике Србије, додати поред примене принципа чистије производње и примену принципа циркуларне и зелене економије.</p> <p>У Предуслуге за остваривање успешног и кохерентног територијалног развоја Србије додати и принципе циркуларне и зелене економије</p>	<p>30. Примедба се делимично прихвата.</p> <p>Прихвата се да се у принципи циркуларне економије укључе заједно са другим принципима у део 2.2. Принципи просторног развоја Републике Србије, уз напомену да се ови принципи односе на разне области.</p> <p>Примедба примарно припада области заштите животне средине, међутим, захтева интегрисање свих области у односу на примену принципа циркуларне економије. Проблем "циркуларне економије" отвара питање интегрисања еколошких приступа "кружног" циклуса материје и енергије у све људске делатности – од производње, енергетике, рударства, саобраћаја, пољопривреде, туризма, производње хране, грађевинарства, услуга итд., као и повезаност са одлагањем отпада. С обзиром да је реч о новом и недовољно истраженом концепту, неопходна су претходна интегрисана истраживања.</p>

	<p>Принципи циркуларне производње већ постоје у прогностичком делу поглавља 2. ППРС о индустрији. Консеквентно, у делу 2.3.2.1. Општи и посебни циљеви просторног развоја Републике Србије, став 2. на стр.147, већ је наведено да посебни циљеви подразумевају: развој и поступну примену циркуларне производње/економије.</p> <p>Друго, у делу 2.3.2.2.12. у оквиру посебних циљева индустрије у тачци 5. на стр. 154. дефинисаним успостављањем одговарајућег степена усклађености са циљевима одрживог развоја индустрије, иновација и инфраструктуре УН до 2030. обухваћена је и примена принципа циркуларне производње/економије.</p>
<p>31. У поглављу 2. ЦИЉЕВИ И ПЛАНСКА РЕШЕЊА 2.1. СЦЕНАРИО ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ДО 2035. ГОДИНЕ 2.1.3. Сценарио просторног развоја Републике Србије до 2035. године, страна 143, допунити да План просторног развоја мора да обухвати и четврту суштинску димензију: Рационално коришћење природних ресурса и заштиту животне средине.</p>	<p>31. Примедба се прихвата. Примедба се прихвата на следећи начин: У делу 2.1.3. на крају става 2. на стр. 143. додаје се следећи текст: „и рационално коришћење природних ресурса и заштита животне средине”.</p>
<p>32. У следећем пасусу овог поглавља речи три димензије заменити са четири димензије.</p>	<p>32. Примедба се прихвата.</p>
<p>33. У поглављу 2.2. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, страна145, додати нови принципе: - одрживи развој локалних заједница, - принцип заштите природних ресурса и природног наслеђа;</p>	<p>33. Примедба се делимично прихвата. (а) Прихвата се прва алинеја примедбе. (б) Друга алинеја примедбе није основана. <i>Образложење:</i> Већ је наведена у тексту.</p>
<p>34. У поглављу 2.3.2. Општи и посебни циљеви просторног развоја Републике Србије 2.3.2.1. Општи и посебни циљеви просторног развоја Републике Србије, страна 146, проширити општи циљ: ... Зауостављање негативних демографских процеса у рударским и пограничним зонама.</p>	<p>34. Примедба није предмет плана (није основана). <i>Образложење:</i> Предложени текст примедбе није предмет општег циља просторног развоја ППРС.</p>
<p>35. У делу 2.3.2. Општи и посебни циљеви просторног развоја Републике Србије, 2.3.2.1. Општи и посебни циљеви просторног развоја Републике Србије, код Општег циља појаснити да се не ради о „циркуларном развоју“ већ о „циркуларној економији“.</p>	<p>35. Примедба се прихвата.</p>
<p>36. У поглављу 2.3.2. Општи и посебни циљеви просторног развоја Републике Србије 2.3.2.1. Општи и посебни циљеви просторног развоја Републике Србије,</p>	<p>36. Примедба није предмет плана (није основана). <i>Образложење:</i> У делу 2.3.2.1. тачка 6. на стр. 146-147. ППРС садржано је одрживо коришћење природних ресурса. Управљање није предмет</p>

<p>страна 146, у поглављу о специфичним циљевима додати нове циљеве: 7. рационално управљање природним ресурсима, 8. одрживи развој локалних заједница</p>	<p>планских решења ППРС, већ његове имплементације (поглавље 3) и обрађено је у делу 3.2. ППРС. У делу 2.3.2.1, посебни циљеви у тачкама 2-6 усмерени су на оставривање одрживог развоја локалних заједница, регионалних целина и укупне територије Србије, што је јасно назначено и на почетку става 1. и у ставу 2. на стр. 147.</p>
<p>37. У поглављу 2.3.2.2. Општи и посебни циљеви просторног развоја по тематским областима 2.3.2.2.1. Циљеви заштите и коришћења пољопривредног земљишта и развоја пољопривреде и рибарства, страна 147, у поглављу општи циљеви, додати: Ремедијација и рекултивација угроженог, загађеног и деградираног земљишта.</p>	<p>37. Примедба није основана. <i>Образложење.</i> Ремедијација и рекултивација не може да буде циљ, већ планско решење, односно мера којом се обезбеђује остваривање постављених циљева, који су дефинисани у складу са принципом интегралности у планирању и остваривању одрживог просторног развоја, као и начелом конзистентности и усклађености планских концепција и решења. Реч је о следећим циљевима „трајно очување површина и квалитета пољопривредног земљишта у добрим пољопривредним и еколошким условима” (2.3.2.2.1. Циљеви заштите и коришћења пољопривредног земљишта и развоја пољопривреде и рибарства, стр. 147); „очуван идентитет и ојачана резилијентност простора на промене и притиске, одрживим коришћењем и заштитом природних ресурса, животне средине, биолошке разноврсности, природног и културног наслеђа, развојем и уређењем предела и зелене инфраструктуре” (2.3.2.1. Општи и посебни циљеви просторног развоја Републике Србије, стр. 146); „успостављање поузданог система заштите животне средине кроз развој еколошких рударских метода (у свим фазама, од истраживања до постексплоатационе фазе), ефикасног коришћења енергије, рециклаже и коришћења најбољих расположивијих техника” (2.3.2.2.4. Циљеви заштите и коришћења минералних сировина и развоја рударства, стр. 150); „очување екосистема повезаних са пољопривредом и шумарством, биодиверзитета, традиционалних обележја руралних предела, као и природног и културног наслеђа” (2.3.2.2.7. Циљеви руралног развоја и уређења села, стр. 152); и др. Ради остваривања наведених циљева у сегментима ППРС о пољопривреди и руралном развоју планирана су следећа решења: – стр. 170 (2.5.1.1.1.2. Заштита и коришћење пољопривредног земљишта), тачка 7: „Идентификовање контаминираних локалитета и дефинисање/омеђавање подручја на којима је неопходно спровођење програма</p>

заштите од свих видова ерозије, смањења садржаја органске материје, заслањивања, збијања, губитка биолошке разноврсности, конверзије земљишта у непољопривредне сврхе, поплава и клизишта, уз одређивање приоритетних превентивних и куративних мера, рокова извођења, надлежности, индикатора за праћење ефеката и реалних извора финансирања”.

– стр. 228 (2.5.2.3.5. Смернице за уређење сеоских атара), у приоритетете (став 2, алинеја 3) сврстано је „одређивање површина пољопривредног земљишта на којима је неопходно извршити рекултивацију, пошумљавање, антиерозиону заштиту и хидротехничке и агротехничке мелиорације, те предузети целовите мере за заштиту земљишта и вода”; последни став са наставком на стр. 229. гласи: „Просторним плановима јединица локалне самоуправе и просторним плановима подручја посебне намене треба утврдити површине које су загађене арсеном, тешким металима, пестицидима, дериватима нафте и другим агенсима штетним по здравље људи и других живих организама (као што су осиромашени уранијум и преостале касетне бомбе као последица НАТО агресије), на којима се обавезно морају применити одговарајуће технологије фитосанације; екоремедијације тла и подземних вода или биоремедијације, на основу посебних пројеката. Избор прикладних метода и мера зависи, примарно, од врсте, интензитета и опсега загађености, при чему предност треба дати примени иновативних технологија заснованих на најбољем доступном знању, које су одрживе и еколошки безбедне, имају минималан негативни утицај на животну средину, одликују се малом потрошњом енергије и необновљивих ресурса, економски су рентабилне и социјално прихватљиве. У случају јаче загађености пољопривредних земљишта, њихово коришћење треба преусмерити на производњу биогорива, односно других непрехрамбених видова биомасе.”

– стр. 368-371. (3.2.2. Планско-програмске мере и инструменти имплементације,) предвиђена је, између осталог, израда пројеката ремедијације контаминираних локалитета и програма заштите угроженог земљишта од ерозије (тачка 1), катастра напуштених рудника и рударских објеката у Републици Србији са мерама за санацију и ремедијацију (тачка 4), успостављање и проширење мониторинга и развијање Националног регистра извора

	<p>загађивања у простору, што подразумева модернизацију мреже мониторинга квалитета амбијенталног ваздуха, успостављање аутоматског мониторинга над значајним емитерима, проширење система праћења квалитета површинских и подземних вода, успостављање мреже мониторинга емисије отпадних вода, развијање мониторинга загађености земљишта и др. (тачка 14).</p> <p>- стр. 375. (3.3. Однос према јавним политикама и смернице за примену у планском систему Републике Србије), став 1. алинеја 1. гласи: „на подручјима високог агроколошког потенцијала приоритетна је подршка јачању активности усмерених на заштиту животне средине, ублажавања ефеката климатских промена, унапређивање система за наводњавање и одводњавање, као и унапређење предела (рекултивација пољопривредног земљишта коришћеног за експлоатацију минералних сировина, ремедијација контаминираног земљишта, интегрално управљање применом агрохемикалија, производња биогорива, очување станишта и предеоних вредности отвореног простора)”.</p>
<p>38. У поглављу 2.3.2.2. Општи и посебни циљеви просторног развоја по тематским областима 2.3.2.2.1. Циљеви заштите и коришћења пољопривредног земљишта и развоја пољопривреде и рибарства, страна 148, у поглављу посебни циљеви, додати: 6. Зауостављање ширења загађења земљишта, површинских и подземних вода са деградираног земљишта.</p>	<p>38. Примедба није основана. <i>Образложење:</i> Овај проблем је у пуној мери уважен и свестрано обрађен у одговарајућим сегментима ППРС, кроз мере којима се обезбеђује очување пољопривредног земљишта у добрим производним и еколошким условима, заштита вода, животне средине и сл.</p>
<p>39. У поглављу 2.3.2.2. Општи и посебни циљеви просторног развоја по тематским областима 2.3.2.2.3. Циљеви заштите и коришћења вода и водопривредне инфраструктуре, страна 149, додати нови општи циљ: зауостављање испуштање отпадних вода из рударства, индустрије и домаћинства</p>	<p>39. Примедба се делимично прихвата. Не може да формулише општи циљ онако како предлаже предлагач. Примедба се прихвата на начин да се у делу 2.3.2.2.3. на стр. 149. мења текст треће алинеје општег циља тако да гласи: „- постизање доброг еколошког и хемијског статуса/потенцијала водних тела површинских вода и доброг хемијског и квантитативног статуса водних тела подземних вода, применом рационализације коришћења, пречишћавања и рецикулације отпадних вода из насеља, индустрије и рударства;”.</p>
<p>40. У поглављу 2.3.2.2. Општи и посебни циљеви просторног развоја по тематским областима 2.3.2.2.3. Циљеви заштите и коришћења вода и водопривредне инфраструктуре, страна 149, додати нове посебне циљеве: 10. Коришћење акватичних биљака као биогорива,</p>	<p>40. Примедбе се делимично прихватају. <i>Образложење:</i> Предложени резолутни ставови и такав степен детаљизације као што се у предложеним циљевима наводи су предмет уређења закона и других прописа, из разлога њихове остварљивости.</p>

<p>11. Демонтирање деривационих мини хидроелектрана у заштићеним подручјима након истека времена њихове амортизације,</p> <p>12. Изградња водозхвата за потребе рударства и металургије низводно од рудника места изливања рударских вода и отпадних индустријских вода.</p>	
<p>41. У поглављу 2.3.2.2. Општи и посебни циљеви просторног развоја по тематским областима, 2.3.2.2.4. Циљеви заштите и коришћења минералних сировина и развоја рударства, страна 149, у длу о општем циљу додати. Обезбеђење економских, социјалних и еколошких услова за опстанак локалног становништва у рударским областима и њихово укључивање у процесе доношења одлука о управљању минералним сировинама. У поглављу 2.3.2.2. Општи и посебни циљеви просторног развоја по тематским областима, 2.3.2.2.4. Циљеви заштите и коришћења минералних сировина и развоја рударства, страна 149, у делу о посебним циљевима додати:</p> <p>7. Санација напуштених рудника и депонија и рекултивација и ремедијација оштећеног земљишта и водотокова.</p> <p>8. Наменско коришћење средстава од рудне ренте и</p> <p>9. Очување локалних заједница у рударским областима</p>	<p>41. Примедба се прихвата.</p>
<p>42. У поглављу 2.3.2.2. Општи и посебни циљеви просторног развоја по тематским областима 2.3.2.2.10. Циљеви регионалног развоја, страна 153, у дефиницији општег циља додати: очување природних вредности и заштита животне средине.</p>	<p>42. Примедба се прихвата. Примедба се прихвата на следећи начин: У делу 2.3.2.2.10. (став 1.), на стр. 153. Циљеви регионалног развоја, текст се мења тако да гласи: „Основни циљ регионалног развоја Србије је интензивнији регионални привредни раст и јачање регионалне конкуретности у функцији равномернијег развоја и већег степена економске, социјалне и територијалне кохезије и очувања природних вредности и заштите животне средине.”</p>
<p>43. У поглављу 2.3.2.2. Општи и посебни циљеви просторног развоја по тематским областима 2.3.2.2.10. Циљеви регионалног развоја, страна 153, у поглављу посбни циљеви додати:</p> <p>4.а. Израда и реализација посебних програма деконтаминације контаминираних локација.</p>	<p>43. Примедба се делимично прихвата. <i>Образложење:</i> Израда и реализација посебних програма деконтаминације контаминираних локација припада области животне средине. Садржана је у приоритетима дела 3.1. тачка 10. подтачка 10.1. на стр. 363. ППРС.</p>
<p>44. У поглављу 2.3.2.2. Општи и посебни циљеви просторног развоја по тематским областима 2.3.2.2.12. Циљеви развоја</p>	<p>44. Примедба се делимично прихвата. <i>Образложење:</i> Принципи циркуларне производње већ постоје у прогностичком делу</p>

<p>индустрије, страна 154, у дефиницији општег циља додати: примена БАТ технологија и принципа циркуларне економије</p>	<p>поглавља 2. ППРС о индустрији. Консеквентно, у делу 2.3.2.1. Општи и посебни циљеви просторног развоја Републике Србије, став 2. на стр.147, већ је наведено да посебни циљеви подразумевају: развој и поступну примену циркуларне производње/ економије. Друго, у делу 2.3.2.2.12. у оквиру посебних циљева индустрије у тачци 5. на стр. 154. дефинисаним успостављањем одговарајућег степена усклађености са циљевима одрживог развоја индустрије, иновација и инфраструктуре УН до 2030. обухваћена је и примена БАТ технологија и принципа циркуларне производње/економије. Део предложеног циља већ је садржан и у одељку 2.3.2.2.17. Циљеви заштите животне средине, стр. 159. ППРС, у посебним циљевима животне средине (циљ 5. примена савременијих технолошких решења, најбољих доступних технологија (БАТ) и концепта чистије производње приликом реализације пројеката који могу имати негативан утицај на квалитет животне средине). Принципи циркуларне економије су део ширег оквира циљева одрживог развоја, нпр. Агенде 2030 Србија која је заснована на <i>The UN 2030 Agenda and the sustainable development goals</i>. Консеквентно, тај приступ је коришћен и у планским решењима у области индустрије. У поглављу 3. Имплементација, део 3.1. Приоритетна планска решења до 2025. године у области 5. Индустрија, на стр. 358. ППРС, наведено је у ставу 5.9. „постепено прилагођавање политици циркуларне производње, чистијим и најбољим доступним технологијама, стандардима заштите животне средине и климатским променама, компатибилно са националним приоритетима развоја”.</p>
<p>45. У поглављу 2.3.2.2. Општи и посебни циљеви просторног развоја по тематским областима 2.3.2.2.12. Циљеви развоја индустрије, страна 154, у дефиницији посебних циљева додати: 6. Развој “чистије производње” 7. Повећање енергетске ефикасности индустрије, 8. Смањење емисије отпадних гасова, прашина и вода, 9. Смањење настајања отпада и његова рециклажа.</p>	<p>45. Примедба се делимично прихвата. <i>Образложење:</i> Предложени посебни циљеви (6, 8, 9) односе се на област животне средине. Предложени посебни циљеви (6-9) су већ садржани у делу 2.3.2.2.12. у оквиру посебних циљева индустрије у тачци 5. на стр. 154. ППРС у посебном циљу 5. „успостављање одговарајућег степена усклађености са циљевима одрживог развоја индустрије, иновација и инфраструктуре УН до 2030”. Посебни циљ 5. усклађен је са циљевима <i>The UN 2030 Agenda and the sustainable development goals</i>, на којој се заснива Агенда 2030. (Србије), као и са посебним циљевима у поглављу о животној средини у ППРС.</p>

	<p>Део предложених посебних циљева већ је садржан и у делу 2.3.2.2.17. Циљеви заштите животне средине, стр. 159. ППРС, у посебним циљевима животне средине (циљ 5. примена савременијих технолошких решења, најбољих доступних технологија (БАТ) и концепта чистије производње приликом реализације пројеката који могу имати негативан утицај на квалитет животне средине).</p> <p>У делу 2.3.2.2.18. Циљеви управљања отпадом, општи циљ је је обухватио: одрживи систем управљања отпадом ради смањења загађења животне средине и деградације простора, што укључује и индустријску делатност. Посебни циљеви управљања отпадом укључили су комунални отпад, селекције отпада, изградњу постројења за третман и одлагање опасног отпада и посебних токова отпада, затварање и санацију контаминираних локација опасног отпада.</p> <p>Предложени посебни циљеви у индустрији обухваћени су у стратешким опредељењима индустрије (у делуу 2.5.3.3.1. Стратешка дугорочна опредељења индустријског развоја) где се на стр. 258. ППРС наводи следеће:</p> <p>„Друго стратешко опредељење индустријског развоја ... и нови концепт подразумева прилагођавање индустријској политици ЕУ..., уз увођење оних решења која су компатибилна развојним приоритетима Србије. Подразумева и прилагођавање обавезама из Поглавља 27 (животна средина и климатске промене), које могу да буду и нови извор индустријског раста Републике Србије, нарочито у области обновљивих извора енергије, рециклаже, управљања отпадом и енергетске ефикасности.”</p> <p>Такође, стратешка опредељења индустријског развоја (стр. 261) обухватила су „делимичну декарбонизацију производње за поједине производње према преузетим обавезама Србије и законима.</p> <p>У поглављу 3. Имплементација, део 3.2.1. Нормативно-правне мере и инструменти имплементације у области индустрије, стр. 367, наводи се „13. Успостављање законског основа о подстицању индустријског развоја:подстицање инвестиција у циркуларну и нискоугљеничку производњу; подстицање ефикасне употребе материјалних ресурса и енергетске ефикасности у индустрији.”</p>
<p>46. У поглављу 2.3.2.2. Општи и посебни циљеви просторног развоја по тематским областима 2.3.2.2.17. Циљеви заштите животне средине, страна 159., општи циљ</p>	<p>46. Примедба се делимично прихвата. (a) Прихвата се да се општи циљ допуни са: „заштита здравља становништва у агломерацијама”.</p>

<p>допунити: заштита здравља становништва у агломерацијама у којима је концентрација загађујућих материја у ваздуху опасна по здравље.</p>	<p>(б) Не прихвата се да се у општем циљу наведе само ваздух, јер је општи циљ свеобухватан и односи се на целокупну област животне средине.</p>
<p>47. У поглављу 2.3.2.2. Општи и посебни циљеви просторног развоја по тематским областима 2.3.2.2.17. Циљеви заштите животне средине, страна 159., посебне циљеве допунити:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Израда просторних планова посебне намене за агломерације у којима је концентрација загађујућих материја у ваздуху опасна по здравље. 2. Изградња система за пречишћавање отпадних гасова и вода, 3. Побољшање система информисања јавности о загађености и заштити животне средине и укључивање у процесе доношењ одлука. 4. Деконтаминација контаминираних локација, 5. Санација, рекултивација и ремедијација напуштених рудника и депонија рударског отпада, 6. Развој система сакупљања и рециклаже отпада, 7. Изградња регионалних депонија комуналног отпада, 	<p>47. Примедба се делимично прихвата.</p> <p>(а) Прихвата се да се у посебне циљеве додају ставке о информисању јавности и деконтаминацији и санацији.</p> <p>(б) Остале ставке примедбе се не прихватају. Прва ставка нема правно утемељење, друга ставка је секторски циљ, а последње две се не односе на циљеве заштите животне средине него на циљеве управљања отпадом.</p>
<p>48. У поглављу 2.3.2.2. Општи и посебни циљеви просторног развоја по тематским областима 2.3.2.2.18. Циљеви управљања отпадом није обрађен проблем рударског отпада. ДОПУНИТИ ОБРАДОМ ПРОБЛЕМА УПРАВЉАЊА РУДАРСКИМ ОТПАДОМ.</p>	<p>48. Примедба се делимично прихвата.</p> <p>(а) Прихвата се да се у делу 2.5.1.4.6. на стр. 201. у другој реченици после речи: „ рударских објеката” додају речи: „и депонија”. У делу 3.2.2. на крају тачке 4. на стр. 369. после речи: „као и” додају речи: „пројеката санације и валоризације техногених минералних сировина са рударских депонија”.</p> <p>(б) Не прихвата се допуна планских решења о управљању отпадом рударским отпадом. Образложење: Рударски отпад не спада у област управљања отпадом по Закону о управљању отпадом. Рударски отпад је предмет одговарајуће техничке документације, докумената јавне политике у сектору рударства и просторних планова подручја посебне намене за површинску и подземну експлоатацију минералних сировина, као и одговарајућег урбанистичког плана.</p>
<p>49. У делу 2.3.2.2. Општи и посебни циљеви просторног развоја по тематским областима, 2.3.2.2.4. Циљеви заштите и коришћења минералних сировина и развоја рударства, Посебне циљеве допунити следећим: -обезбеђивање адекватног</p>	<p>49. Примедба се прихвата.</p>

<p>управљања рудничким отпадом, ремедијација и рекултивација девастираних површина, примена циркуларне економије у рударству - коришћење техногених сировина, отпадне воде и др.</p>	
<p>50. У поглављу 2.5. ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПО ТЕМАТСКИМ ОБЛАСТИМА 2.5.1. Заштита и одрживо коришћење природних ресурса 2.5.1.1. Пољопривредно земљиште, пољопривреда и рибарство (Реферална карта 1) 2.5.1.1.1. Коришћење пољопривредног земљишта и развој пољопривреде 2.5.1.1.1.2. Заштита и коришћење пољопривредног земљишта, страна 169., планска решења допунити у тачкама: 1. Зауставити деградирање земљишта изградњом непрописних депонија рударског отпада и загађењем процедурних вода са напуштених и активних депонија. 2. Металичних сировина (а не само енергетских и неметаличних)</p>	<p>50. Примедба се прихвата. Примедба се прихвата на следећи начин: – На стр. 169. мења се формулација тачке 1. тако да гласи: „Успоравање, односно свуда где је то у општедруштвеном интересу, потпуно заустављање динамичне тенденције заузимања пољопривредних земљишта за стамбену изградњу, формирање нових пословно-индустријских зона и задовољавање других непољопривредних потреба социоекономског развоја, кроз успостављање строгих критеријума и система контроле: ширења грађевинских подручја насеља, као и подручја експлоатације и прераде рудних богатстава; обезбеђење услова за одрживи развој пољопривреде у зонама утицаја саобраћајних коридора, индустријских постројења и сл.; санкционисање законске забране деградирања земљишта и загађивања вода и ваздуха изградњом непрописних депонија рударског, индустријског и комуналног отпада; као и кроз предузимање мера за ревитализацију и активирање браунфилд локација, уз адекватну планску подршку на локалном нивоу.” - На стр. 169. мења се формулација тачке 2. тако да гласи гласи: „Неодложно надокнађивање вишегодишњег застоја у рекултивацији и ревитализацији простора привремено заузетог површинском експлоатацијом лигнитских лежишта, металичних и неметаличних минералних сировина, као и у спровођењу мелиорација пољопривредног земљишта деградираних утицајима локација контаминираних нафтном, хемијском, прехранбеном и војном индустријом, рударством, енергетиком, металургијом, комерцијалним и путничким транспортом, депонијама отпада и осталим индустријским и комерцијалним активностима.”</p>
<p>51. У поглављу 2.5. ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПО ТЕМАТСКИМ ОБЛАСТИМА 2.5.1. Заштита и одрживо коришћење природних ресурса 2.5.1.1. Пољопривредно земљиште, пољопривреда и рибарство (Реферална карта 1) 2.5.1.1.1. Коришћење пољопривредног земљишта и развој пољопривреде 2.5.1.1.1.2. Заштита и коришћење пољопривредног земљишта, страна 173., Табела 18., у реду Република</p>	<p>51. Примедба није основана. <i>Образложење.</i> Према дефиницији Европске агенције за заштиту животне средине, контаминираних локације су оне на којима је утврђена присуство агенса који представљају потенцијални ризик за људе, воду, екосистеме и друге рецепторе. Мере управљања ризиком (нпр. ремедијација) зависе од озбиљности ризика од негативних дејстава на рецепторе у оквиру постојеће или планиране употребе локације.</p>

<p>Србија -укупно, колону Приоритетне активности и мере подршке допунити са: Заштита пољопривредног земљишта од конверзије у вештачке површине, контаминације, ерозије</p>	<p>Деконтаминацијом треба обухватити у првом реду одлагалишта отпада, локације загађене активним или неактивним инсталацијама на којима су депоноване опасне материје, локације акцидената, индустријски девастиране и друге браунфилд локације, укључујући рударство и сл. (видети http://www.sepa.gov.rs/download/zemljiste/KaDekontaminacijiZemljista.pdf)</p> <p>У односу на пољопривреду, контаминација се начелно спречава заштитом пољопривредног земљишта од конверзије у вештачке површине, општим мерама заштите животне средине и управљања отпадом, контролисаном применом агрохемикалија и другим мерама којима се обезбеђује очување земљишта у добрим производним и еколошким условима. Сувишно би било понављање истих приоритета другим речима.</p>
<p>52. У поглављу 2.5. ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПО ТЕМАТСКИМ ОБЛАСТИМА 2.5.1. Заштита и одрживо коришћење природних ресурса 2.5.1.1. Пољопривредно земљиште, пољопривреда и рибарство (Реферална карта 1) 2.5.1.1.1. Коришћење пољопривредног земљишта и развој пољопривреде 2.5.1.1.4. Просторно хетерогени приоритети подршке развоју пољопривреде 175., Табела 18., у реду Борска област, колону Приоритетне активности и мере подршке допунити: Деконтаминација загађеног и деградираног земљишта дуж Борске и Кривељске реке, Великог Тимока, Пека и Поречке реке. Санација, рекултивација и ремедијација напуштених површинских копова и депонија рударског отпада. Спречавање сушења шума због загађеног ваздуха. Подизање ветрозаштитних шума на простору Кључа.</p>	<p>52. Примедба није основана.</p> <p><i>Образложење:</i> У складу са улогом и стратешким нивоом ППРС, приоритетне активности и мере подршке развоју пољопривреде су овим планским документом предложене према преовлађујућим потребама за издвојена подручја у целини.</p> <p>Утврђивање локално специфичних приоритета представља предмет нижих нивоа планирања, кроз доношење међусобно усклађених просторних планова подручја посебне намене, регионалних просторних планова и других планова на локалном нивоу планирања, а нарочито локалних стратегија одрживог развоја.</p>
<p>53. У поглављу 2.5. ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПО ТЕМАТСКИМ ОБЛАСТИМА 2.5.1. Заштита и одрживо коришћење природних ресурса 2.5.1.1. Пољопривредно земљиште, пољопривреда и рибарство (Реферална карта 1) 2.5.1.1.1. Коришћење пољопривредног земљишта и развој пољопривреде 2.5.1.1.5. Рибарство и аквакултура 2.5.1.1.5.1. Полазишта развоја рибарства и аквакултуре, страна 176., допунити: Могућност коришћења акватичних биљака из река и језера као енергетског горива.</p>	<p>53. Примедба није предмет плана (није основана).</p> <p><i>Образложење:</i> Примедба није предмет ППРС. Идентификовање уско дефинисаних производних могућности пољопривреде и рибарства, а нарочито прикладних технолошких решења за производњу биогорива, односно за уклањање органских материја, тешких метала, патогених микроорганизама и других загађења из отпадних вода, по чему су познате неке акватичне биљке, није предмет просторног планирања, понајмање стратешког плана као што је ППРС.</p>

	То не значи да се овакви и слични пројекти (гајења свилене бубе, пужева или лумбрикокултуре) не могу разрадити и реализовати на локалном нивоу, под условом да не нарушавају квалитет земљишта и вода, биодиверзитет и друге услове животне средине које су дефинисани у ППРС.
54. У поглављу 2.5. ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПО ТЕМАТСКИМ ОБЛАСТИМА 2.5.1. Заштита и одрживо коришћење природних ресурса 2.5.1.1. Пољопривредно земљиште, пољопривреда и рибарство (Реферална карта 1) 2.5.1.1.1. Коришћење пољопривредног земљишта и развој пољопривреде 2.5.1.1.5. Рибарство и аквакултура 2.5.1.1.5.2. Развој рибарства и аквакултуре, детаљно разрадити предлог из претходне тачке 46 овог текста.	54. Примедба није предмет плана (није основана). <i>Образложење:</i> Примедба није предмет ППРС. Детаљна разрада појединачних производних програма није предмет просторног планирања, понајмање стратешког плана као што је ППРС.
55. У поглављу 2.5.1.2. Шуме, шумско земљиште, шумарство и ловство (Реферална карта 1, 2.5.1.2.1. Коришћење шума и развој шумарств, Табела 21. Приоритетне мере на обнови, нези и заштити шума, страна 180, допунити новим редовима: 19. Рекултивација напуштених рударских копова и депонија, 20. Ветрозаштитне шуме	55. Примедба се делимично прихвата. <i>Образложење:</i> Неоспоран је значај обеју мера у Србији. Но, иако се то из табеле експлицитно не види под тачком 1. у Табели 21. на стр. 180. су и пошумљавања у циљу рекултивације рударских копова, јаловишта и депонија. У истом смислу је обухваћена и сугестија да се убаце ветрозаштитне шуме, које су делом обухваћене тачци 1, а делом и тачци 2. наведене табеле. Исто је истакуто у Табели 19. на стр.179. ППРС. То је адекватан начин обраде за ниво ППРС. Детаљније приказивање је предмет других просторних планова.
56. У поглављу 2.5.1.2. Шуме, шумско земљиште, шумарство и ловство (Реферална карта 1, 2.5.1.2.1. Коришћење шума и развој шумарств, Табела 22. Мере и активности за подршку одрживом газдовању шумама, страна 180, допунити новим редом: Мере заштите коришћења шумских плодова.	56. Примедба се делимично прихвата и делимично није основана. Прецизирати да се коришћење шумских плодова одвија на принципима одрживости уз примене мере заштите, како се не би угрозиле шумске заједнице
57. У поглављу 2.5.1.3. Воде и водопривредна инфраструктура (Реферална карта 3б), 2.5.1.3.1. Полазишта развоја водопривредне инфраструктуре, страна 185, тачку 9. допунити одредбом: водозахвати за потребе индустрије и рудника су низводно од места испуштања отпадних вода.	57. Примедба није предмет плана (није основана). <i>Образложење:</i> Примедба није предмет ППРС, већ законског основа, других прописа и секторских докумената јавних политика.
58. У поглављу 2.5.1.3. Воде и водопривредна инфраструктура (Реферална карта 3б), 2.5.1.3.1. Полазишта развоја водопривредне инфраструктуре, страна 185, тачку 9. Допунити тачком 9а: Обавезна је рецикулација воде у индустријским и рударским постројењима.	58. Примедба се прихвата. Примедба се прихвата на следећи начин: У делу 2.5.1.3.1. на крају тачке 9 на стр. 185. додаје се следећи текст: „ и уз обавезу рецикулације и вишекратног коришћења воде за технолошке потребе.”

<p>59. У поглављу 2.5.1.3. Воде и водопривредна инфраструктура (Реферална карта 3б), 2.5.1.3.2. Водно земљиште детљано обработити деградирано водно земљиште поред Борске и Кривељске реке, Великог Тимока, Пека и Поречке раке.</p>	<p>59. Примедба се делимично прихвата. Примедба се већим делом прихвата, истовремено са примедбом број 61. истог предлагача, и то на следећи начин: У делу 2.5.1.3.8. на стр. 196. додаје се трећи став који гласи: „За водотоке чије је водно земљиште и корито еколошки деградирано екстремним дуготрајним загађењем воде и обала, неопходно је да се изврши неопходна ремедијација, као вид заштите реке, водног земљишта и приобалног еколошког окружења.”</p>
<p>60. У поглављу 2.5.1.3. Воде и водопривредна инфраструктура (Реферална карта 3б), 2.5.1.3.8. Заштита вода од загађивања, старане 195 - 196., детаљно разрадити стање и неопходне мере спречавања загађења површинских вода из активних и напуштених рудника и са депонија рударског одпада.</p>	<p>60. Примедба није предмет плана (није основана). <i>Образложење:</i> Примедба није предмет ППРС: На овом нивоу планирања се не могу детаљно разрађивати мере, али су дефинисани базни принципи, неки и усвајањем додатака у претходним примедбама. Предмет су просторних планова подручја посебне намене за подручја обимне површинске експлоатације и комплексе подземне експлоатације минералних сировина.</p>
<p>61. У поглављу 2.5.1.3. Воде и водопривредна инфраструктура (Реферална карта 3б), 2.5.1.3.8. Заштита вода од загађивања, додати ново поглавље: 2.5.1.3.9.: Ремедијација и уређење загађених река са посебним освртом на враћање живота у рекама у којима је уништен биљни и животињски свет, приказати их на тематској карти број 3.</p>	<p>61. Примедба се делимично прихвата. Примедба се већим делом прихвата на следећи начин: У делу 2.5.1.3.8. на стр. 196. додаје се трећи став који гласи: „За водотоке чије је водно земљиште и корито еколошки деградирано екстремним дуготрајним загађењем воде и обала, неопходно је да се изврши неопходна ремедијација, као вид заштите реке, водног земљишта и приобалног еколошког окружења.”</p>
<p>62. У поглављу 2.5.1.4. Минералне сировине и рударство (Рефералне карте 1 и 3б) 2.5.1.4.1. Полазишта коришћења, заштите и управљања минералним сировинама и развоја рударства (страна 198) иза речи ... Животне средине брисати зарез и додати: одрживом развоју локалних заједница.</p>	<p>62. Примедба се прихвата.</p>
<p>63. У поглављу 2.5.1.4. Минералне сировине и рударство (Рефералне карте 1 и 3б) 2.5.1.4.1. Полазишта коришћења, заштите и управљања минералним сировинама и развоја рударства (страна 198) додати нови пасус: Правовремено и објективно информисање јавности о геолошким истраживањима и рударским активностима, укључивање у процесе доношења одлука јединице локалне самоуправе и локално становништво.</p>	<p>63. Примедба се прихвата.</p>
<p>64. У поглављу 2.5.1.4. Минералне сировине и рударство (Рефералне карте 1 и 3б) 2.5.1.4.1. Полазишта коришћења,</p>	<p>64. Примедба се прихвата. Највећи део наведених проблема решава се доношењем и имплементацијом одговарајућих</p>

<p>заштите и управљања минералним сировинама и развоја рударства 2.5.1.4.3. Развој сектора рударства у домену металних минералних сировина (Тематска карта 4), страна 200, на крају другог пасуса додати: Решавање проблема пресељења становништва угрожених села, подстицај њихових економских активности и дефинисање и/или спровођење социјалне политике грађана који су остали без средстава за живот заузимањем или оштећењем имовине. Приоритети су санација, рекултивација и ремедијација старих напуштених рударских копова, депонија рударске јаловине, флотацијских јаловишта, угроженог, загађеног, контаминираног и деградираног земљишта приобаља дуж речних токова Кривељске, Борске и Брестовачке реке, Великог Тимока, Пека и Поречке реке. Чишћења муља наталоженог у речним коритима наведених река, враћање живог света у њима.</p>	<p>просторних планова подручја посебне намене који садрже: - програме пресељења становништва из зоне рударских активности; - мере заштите животне средине, рекултивације и ремедијације деградираног простора и - смернице за имплементацију планских пропозиција. Приликом финалне редакције ППРС у овом делу узеће се у обзир предложене допуне.</p>
<p>65. У поглављу 2.5.1.4. Минералне сировине и рударство (Рефералне карте 1 и 3б) 2.5.1.4.1. Полазишта коришћења, заштите и управљања минералним сировинама и развоја рударства 2.5.1.4.3. Развој сектора рударства у домену металних минералних сировина (Тематска карта 4), страна 201, 2.5.1.4.6. Заштита животне средине, санација и ремедијација рударских објеката у првом пасусу, четвртом реду иза реч”... објеката” додати: угроженог, загађеног, контаминираног и деградираног земљишта, њихова санација, рекултивација и ремедијација.</p>	<p>65. Примедба се прихвата. Највећи део наведених проблема решава се доношењем и имплементацијом одговарајућих просторних планова подручја посебне намене који садрже: - програме пресељења становништва из зоне рударских активности; - мере заштите животне средине, рекултивације и ремедијације деградираног простора и - смернице за имплементацију планских пропозиција. Приликом финалне редакције ППРС у овом делу узеће се у обзир предложене допуне.</p>
<p>66. У поглављу 2.5.1.4. Минералне сировине и рударство (Рефералне карте 1 и 3б) 2.5.1.4.1. Полазишта коришћења, заштите и управљања минералним сировинама и развоја рударства 2.5.1.4.3. Развој сектора рударства у домену металних минералних сировина (Тематска карта 4), страна 202, на карти назначити експлоатациона и истражна поља минералних сировина као што је дато за енергетске сировине, дати списак лежишта и појава који су назначени на карти.</p>	<p>66. Примедба се делимично прихвата, а делимично није предмет плана <i>Образложење:</i> Тематска карта 4 не може да се допуни предложеним подацима због размере карте која то онемогућава. Напомињемо да су једино рефералне карте ППРС плански основ за тумачење и спровођење овог планског документа. На Рефералној карти 1 назначена су само експлоатациона поља, а на Рефералној карти 3б само ресурси енергетских сировина. Предложени подаци биће унети у легенду одговарајуће тематске карте Планерског атласа који представља саставни део документационе основе ППРС и биће доступан јавности.</p>

<p>67. У поглављу 2.5.2. Становништво и социјални развој 2.5.2.1. Демографски развој 2.5.2.1.1. Концепција просторно-демографског развоја и управљања миграцијама, 2.5.2.1.2.2. Сценарио очекивана будућност, Табела 27. Прогноза укупног броја становника у регионима и областима Србије, према очекиваном сценарију, 2020-2035., страна 208 - 209: Детаљно објаснити разлоге смањења броја становника Борске области са 101.174 у полазној 2020. години на 57.144 у 2035. ОВО ЈЕ РАЗЛОГ НА ПОТПУНУ ИЗМЕНУ НАЦРТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ЈЕР ЈЕ НЕПРИХВАТЉИВО ОВАКВО ПЛАНИРАЊЕ. ОВО НИЈЕ ПЛАН РАЗВОЈА ЈЕР СЕ ПРАЗНИ ПРОСТОР КОЈИ ЈЕ ИЗВОР СИРОВИНА ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА СРБИЈЕ. ПОТРЕБНО ЈЕ ПРОМЕНИТИ ЦЕО КОНЦЕПТ ОВОГ НАЦРТА. ОН ЈЕ НЕПРИХВАТЉИВ У ОВАКВОМ СЦЕНАРИЈУ.</p>	<p>67. Примедба није основана. <i>Образложење:</i> Пројекције становништва су резултат детаљно објашњене научне методологије у одељцима који претходе табелама прогнозираних бројева. Пројектовани бројеви, без дилеме, указују на смер и интензитет демографске тенденције на основу анализе дугорочних трендова фактора који утичу на популациону динамику и релевантних теоријско-емпиријских пројекционих модела. „Разлоге смањења” броја становника и радне снаге, не само Борске, него и већине осталих области у Србији не треба тражити у приказаној пројекцији односно њеној методологији, већ у научној литератури која је опсежно објаснила механизме депопулације и старења становништва код нас, а који свакако нису плод „неприхватљивог планирања” овог ППРС већ делују деценијама, што је одавно познато и у најширој јавности. Подносиоци примедбе су вероватно занемарили чињенице о дужини и интензитету процеса депопулације у Борској области. Ради се о области која је чак и на простору бивше СФРЈ била препозната као: а) прва у којој је фертилитет значајно и неповратно пао испод нивоа прости репродукције; и б) једна од најстаријих емиграционих зона у земљи, што је већ више од три деценије сврстава у демографски најугроженије у Србији. Нажалост, чак и у хипотетичком, али научним аргументима необрањивом, сценарију по питању унутрашњих миграција (да Борска област постане привлачна једнако као Београдска), значајно смањење броја становника се не може избећи.</p>
<p>68. У поглављу У поглављу 2.5.2. Становништво и социјални развој 2.5.2.1. Демографски развој 2.5.2.1.2.2. Сценарио очекивана будућност Табела 28. Прогноза радног контингента (20-64 године) у регионима и областима Србије, према очекиваном сценарију, 2020-2035., страна 210., за Борско подручје је планиран број радно активних становника са 55524 у 2020. на 26.223. у 2035. години што је супротно проценама о повећању рударске производње и капацитета металрушке прераде. УМЕСТО ДА БОРСКО ПОДРУЧЈЕ ДОЖИВИ РАЗВОЈ ПЛАНИРА СЕ ДЕМОГРАФСКИ КОЛАПС. ТО ЈЕ НЕПРИХВАТЉИВО.</p>	<p>68. Примедба није основана. <i>Образложење:</i> 1) Видети образложење одговора на број 67. 2) Претпостављено повећање обима рударске производње или било ког вида индустријске производње у наредних 15 година не може значајно да ублажи очекивано смањење обима радног контингента становништва у Борској области.</p>

<p>69. За поглавље 2.5.2. Становништво и социјални развој 2.5.2.1. Демографски развој 2.5.2.1.1. Концепција просторно-демографског развоја и управљања миграцијама, 2.5.2.1.2.3. Сценарио оптимистична будућност, Табела 29. Прогноза укупног броја становника у регионима и областима Србије, према оптимистичком сценарију, 2020-2035., страна 211, ВАЖИ ИСТА КОНСТАТАЦИЈЕ КАО У ПРЕДХОДНОЈ ТАЧКИ 60.</p>	<p>69. Примедба није основана. <i>Образложење:</i> Исто је образложење као за став по примедби 67. истог подносиоца.</p>
<p>70. У делу 2.5.3. Регионални развој, предузетништво, индустрија и туризам, 2.5.3.3. Индустрија, 2.5.3.3.1. Стратешка дугорочна одређења индустријског развоја, додати да нови извор индустријског раста могу бити <u>примена принципа циркуларне и зелене економије</u></p>	<p>70. Примедба се делимично прихвата, а делимично није основана. <i>Образложење:</i> Предлог је већ обухваћен у стратешким одређењима индустрије (у делу 2.5.3.3.1. Стратешка дугорочна одређења индустријског развоја) на стр. 258. ППРС где се наводи: „Друго стратешко одређење индустријског развоја...и нови концепт подразумева прилагођавање индустријској политици ЕУ..., уз увођење оних решења која су компатибилна развојним приоритетима Србије. Подразумева и прилагођавање обавезама из Поглавља 27 (животна средина и климатске промене), које могу да буду и нови извор индустријског раста Републике Србије, нарочито у области обновљивих извора енергије, рециклаже, управљања отпадом и енергетске ефикасности.” Такође, требало би имати на уму да још увек нема довољно чврстих доказа који иду у прилог начелној констатацији да примена принципа циркуларне и "зелене" економије може бити нови извор индустријског раста у свим условима. То посебно не мора бити реално у свим секторима и у свим околностима. Искуства теорије и праксе показују да одржива/"зелена" економија може да доведе до смањења економског раста (негативног економског раста) и смањења запослености. У Тематској студији бр. 1 ППРС, поглавље „Индустрија”, стр. 46, наводе се и "...могуће импликације одрживости као што су негативни економски раст, „жртвовани” раст, „варљиви” раст и могући раст незапослености.” Ова амбивалентност је последица недостатка истраживања, широког увида у оквире примене циркуларне и зелене економије, као и чињенице да се ради о новом концепту. Примена ових принципа одавно је обавезујућа за чланице ЕУ. Договор о зеленој Европи (<i>European Green Deal</i>, усвојен у децембру 2019), део је интегралне стратегије Европске комисије за</p>

	<p>имплементацију Агенде УН о циљевима одрживог развоја до 2030 (<i>The UN 2030 Agenda and the sustainable development goals</i>). Агенда (Србије) 2030. заснива се на Агенди УН.</p> <p>Имајући у виду претходно, у делу 3.3. Однос према јавним политикама и смернице за примену у планском систему Републике Србије, на стр. 378. ППРС, у области индустрије наводи се следеће „Предлаже се утврђивање системских услова за постепени прелазак на циркуларну производњу (и економију), посебно имајући у виду дубоке трансформативне промене у индустријској производњи које могу бити реметилачког карактера, па би због тога требало да буду балансирано планиране у оквиру јавних политика. Потребна је израда националне платформе за трансформацију индустријског развоја ка циркуларној производњи уз припрему одговарајуће државне стратегије/политике, планова и мера за подстицај циркуларне економије.”</p>
<p>71. У делу 2.5.3.3.2. Оквирни сценарији индустријског развоја, сматрамо да треба поставити амбициознији циљ за постизање до 2035. године веће стопе раста циркуларне економије од предложених 10%.</p>	<p>71. Примедба није предмет плана (није основана).</p> <p><i>Образложење:</i> Није предмет ППРС да преиспитује стопе раста циркуларне економије и предлаже циљ тачног процента њеног раста. Постизање предложене стопе раста циркуларне економије од 10% до 2035. године утврђено је одредбама <i>Стратегије индустријске политике Републике Србије од 2021. до 2030. године</i> усвојене у марту 2020. године. ППРС примењује принципе конзистентности и усклађености са јавним политикама.</p>
<p>72. У делу 2.5. ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПО ТЕМАТСКИМ ОБЛАСТИМА, 2.5.3. Регионални развој, предузетништво, индустрија и туризам, 2.5.3.4. Туризам (Реферална карта 4а), 2.5.3.4.3.2. Транзитни/тулинг туристички правци, допунити Рефералну карту 4а трасама наведених Европских пешачких путева 4 и 7.</p>	<p>72. Примедба се прихвата.</p> <p>На Рефералној карти 4а и на Тематској карти 7. биће уцртане трасе Европских пешачких путева 4 и 7.</p>
<p>73. У делу 2.5.5.3. Заштита, уређење и одрживо коришћење природног и културног наслеђа и предела, 2.5.5.3.1. Заштита, уређење и одрживо коришћење природног наслеђа (Реферална карта 4а), прецизирати шта значи и која је „основана претпоставка“ да ће заштићена подручја у планском периоду обухватити 12,76% територије Србије.</p>	<p>73. Примедба се делимично прихвата.</p> <p><i>Образложење:</i> Прецизирати да се ново, планирано стање заснива на повећању површине постојећих заштићених подручја проглашењем подручја за која је урађена документација и већим делом покренут поступак заштите (са 7,66 на 10,28%) и да ће од 440.000 ха планираних за заштиту најмање половина (220.000 ха или 2,48%) бити истражено, урађене студије и проглашена заштићена подручја. Ово је тренутно реална планска претпоставка/пројекција.</p>

	Требало би имати у виду да ће укупна површина под различитим видовима заштите на основу Закона о заштити природе износити до 31% територије РС.
<p>74. У поглављу 2.5.5. Заштита животне средине, наслеђа и предела 2.5.5.1. Заштита и унапређење квалитета животне средине (Реферална карта 4б) 2.5.5.1.1. Полазишта заштите и унапређења квалитета животне средине, страна 319, у одредници: “Заштита и унапређење квалитета животне средине у временском хоризонту до 2035. године базира се на реализацији следећих активности:” додати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Доконтаминација контаминираних локација, - Одрживи развој локалних заједница на рударским подручјима, - Побољшање квалитета ваздуха у агломерацијама у којима је 3. категорије. 	<p>74. Примедба се делимично прихвата.</p> <p>(а) Прихвата се да се дода санација контаминираних локација.</p> <p>(б) Остали део примедбе се не прихвата. Заштита и унапређивање животне средине се односи на одрживи развој свих локалних заједница (а не само на рударским подручјима како стоји у примедби), а побољшање квалитета ваздуха је поменуто у оквиру наведених активности.</p>
<p>75. У поглављу 2.5.5. Заштита животне средине, наслеђа и предела 2.5.5.1. Заштита и унапређење квалитета животне средине (Реферална карта 4б), 2.5.5.1.2. Просторна диференцијација квалитета животне средине, страна 319, у тачки 1. додати: агломерације са трећим степеном квалитета ваздуха, подручја површинских копова металичних и неметаличних руда, напуштени рударски копови и депоније. У реченици: “За ову категорију треба обезбедити таква решења и опредељења којима...” брисати речи “... и опредељења...” На крају последње реченице тачке 1 брисати тачку и додати: “... очувања здравља људи и побољшања квалитета живота.”</p>	<p>75. Примедба се прихвата.</p>
<p>76. У поглављу 2.5.5. Заштита животне средине, наслеђа и предела 2.5.5.1. Заштита и унапређење квалитета животне средине (Реферална карта 4б), 2.5.5.1.2. Просторна диференцијација квалитета животне средине, страна 319, у тачки 1. У попис најугрженијих подручја додати: контаминирано и деградирано земљиште у долинама Кривељске и Борске реке, Великог Тимока, Пека и Шашке реке као и подручја на којима се налазе напуштене депоније рударског отпада.</p>	<p>76. Примедба се прихвата.</p>
<p>77. У поглављу 2.5.5. Заштита животне средине, наслеђа и предела 2.5.5.1. Заштита и унапређење квалитета животне средине (Реферална карта 4б), 2.5.5.1.2. Просторна диференцијација квалитета животне</p>	<p>77. Примедба се прихвата.</p> <p>Биће додато у тексту у складу са наведеном сугестијом: „простори интензивних геолошких истраживања”. Такође, текст ће бити допуњен</p>

<p>средине, страна 320, у тачки 2: додати: Простори и водотоци са којих се користе обновљиви извори енергије, простори интензивних геолошких истраживања. На крају последње реченице ове тачке брисати тачку, ставити зарез и додати: “бављење традиционалним привредним делатностима и очување и побољшање квалитета животе локалног становништва”.</p>	<p>предложеним наставком на крају последње реченице.</p>
<p>78. У поглављу 2.5.5. Заштита животне средине, наслеђа и предела 2.5.5.1. Заштита и унапређење квалитета животне средине (Реферална карта 46), 2.5.5.1.2. Просторна диференцијација квалитета животне средине, страна 320, у тачки 2: допунити списак општина: Димитровград, Бела Паланка, Пирот, Зајечар, Сокобања, Жагубица.</p>	<p>78. Примедба није основана. <i>Образложење:</i> Димитровград је наведен у 2. категорији, Бела Паланка је наведена у 2. категорији, Пирот је наведен у претходној категорији, Зајечар је наведен у претходној категорији, Сокобања је наведена у 3. категорији, Жагубица је наведена у 2. категорији</p>
<p>79. У поглављу 2.5.5. Заштита животне средине, наслеђа и предела 2.5.5.1. Заштита и унапређење квалитета животне средине (Реферална карта 46), 2.5.5.1.2. Просторна диференцијација квалитета животне средине, страна 320, у тачки 3: На овим подручјима забранити изградњу деривационих мини хидроелектрана, прописати услове изградња ветропаркова и соларних електрана и коришћења геотермалне енергије.</p>	<p>79. Примедба се делимично прихвата. <i>Образложење:</i> Потребно је прецизирати услове за забрану изградње и услове за изградњу у детаљнијим планским документима, како се не би угрожавали елементи животне средине (ваздух, вода, земљиште, биодиверзитет и др) Нарочито је потребно водити рачуна о пољопривредним, воћарским и виноградарским зонама, подручјима са природном деградацијом, ливадама и пашњацима и др, па се не може забранити изградња постројења за коришћење обновљивих извора енергије у овом плану већ ће то бити сагледавано кроз планску документацију нижег ранга.</p>
<p>80. Тематску карту кориговати у складу са предлозима у тачкама 63 – 68.</p>	<p>80. Примедба се делимично прихвата. Све карте ППРС биће кориговане у складу са прихваћеним примедбама.</p>
<p>81. Додати ново поглавље 2.5.5.3. Управљање рударским отпадом и нову референтну карту 4в.</p>	<p>81. Примедба се делимично прихвата. (а) Прихвата се да се у делу 2.5.1.4.6. на стр. 201. у другој реченици после речи: „ рударских објеката” додају речи: „и депонија”. У делу 3.2.2. на крају тачке 4. на стр. 369. после речи: „, као и” додају речи: „пројеката санације и валоризације техногених минералних сировина са рударских депонија”. (б) Не прихвата се допуна планских решења о управљању отпадом рударским отпадом. <i>Образложење:</i> Рударски отпад не спада у област управљања отпадом по Закону о управљању отпадом. Рударски отпад је предмет одговарајуће техничке документације, докумената јавне политике у сектору рударства и просторних планова подручја посебне намене за површинску и подземну експлоатацију минералних</p>

	сировина, као и одговарајућег урбанистичког плана.
82. У поглављу 2.5.8.3. Идентификација и минимизирање конфликтних интереса у просторном развоју, страна 351, у пасусу о конфликтима, у тачки 1., додати нову тачку 1.3. Коришћење минералних сировина и одрживи развој локалних заједница на просторима геолошких истраживања и рударства.	82. Примедба се делимично прихвата. <i>Образложење:</i> Садржана је на одговарајући начин у алинеји 1. тачке 2. на стр. 351. ППРС.
83. У поглављу 2.5.8.3. Идентификација и минимизирање конфликтних интереса у просторном развоју, на страни 351, у пасусу о приступу за превализажење и минимизирање наведених потенцијалних конфликтних интереса додати основну тачку 1: ПРИОРИТЕТ ЈЕ ПРЕВАЗИЛЕЖАЊЕ КОНФЛИКАТА ИЗМЕЂУ ЛОКАЛНОГ СТАНОВНИШТВА КОРИСНИКА НЕОБНОВЉИВИХ И ОБНОВЉИВИХ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА.	83. Примедба се прихвата. Примедба се прихвата на следећи начин: У тачки 2. на стр. 352. ППРС додаје се нова алинеја која гласи: „- решавање конфликтних интереса развоја локалних заједница и планираног коришћења природних ресурса, заштите природних вредности, развоја инфраструктурних система и привредних делатности.”
84. У поглављу 2.5.8.3. Идентификација и минимизирање конфликтних интереса у просторном развоју, на страни 351, у тачки 2. Определивање компромисних решења у просторном развоју, страна 352, додати: усклађивање одрживог развоја локалне заједнице, интереса локалног становништва и инвеститора и власника постројења за коришћење обновљивих и необновљивих природних ресурса.	84. Примедба се прихвата. Примедба се прихвата на исти начин као и примедба број 83. истог подносиоца.
85. У поглављу 3. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА 3.1. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА ДО 2025. ГОДИНЕ, Приоритетна планска решења до 2025. године по областима јесу: 1. Пољопривредно земљиште, пољопривреда и рибарство, страна 355, додати: 1.9. Чишћење муља нанетог из рударских копова и депонија из корита река приобаља и њихова ревитализација.	85. Примедба се делимично прихвата, а делимично није основана. <i>Образложење.</i> Захтев је погрешно адресиран на пољопривредно земљиште. Реч је о приоритетним планским решењима која су у пуној мери уважена и на прави начин наведена у области заштите животне средине у делу 3.1. на стр. 363. тачка 10. Заштита и унапређење квалитета животне средине, и то: „10.1. Санација загађених индустријских и рударско-енергетских локација: 10.1.1. Спровођење поступка санације и ремедијације црних тачака (hot spots) – контаминираних индустријских локација; 10.1.2. Рекултивација и ремедијација локација најоштећенијих експлоатацијом минералних сировина (РТБ Бор, флотацијско јаловиште и топионица, Колубарски и Костолачки лигнитски басени); 10.1.3. Санација и ремедијација загађених водотокова (деоница Великог Бачког канала, Борска река и др.);”

<p>86. У поглављу У поглављу 3. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА 3.1. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА ДО 2025. ГОДИНЕ, Приоритетна планска решења до 2025. године по областима јесу: 2. Шуме и шумско земљиште, шумарство и ловство, страна 356 додати: 2.6. Подизање појасева санитарне заштите око рударских и индустријских комплекса и саобраћајница, 2.7. Подизање ветрозаштитних шума.</p>	<p>86. Примедба се прихвата.</p>
<p>87. У поглављу У поглављу 3. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА 3.1. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА ДО 2025. ГОДИНЕ, Приоритетна планска решења до 2025. године по областима јесу: 3. Воде и водопривредна инфраструктура, 3.5. Заштита вода од загађивања, у тачки 3.5.2., страна 356, додати и завршетак успостављања система пречишћавања отпадних вода Бора.</p>	<p>87. Примедба се прихвата.</p>
<p>88. У поглављу 3. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА 3.1. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА ДО 2025. ГОДИНЕ, Приоритетна планска решења до 2025. године по областима јесу: 3. Воде и водопривредна инфраструктура, 3.5. Заштита вода од загађивања, у тачки 3.5.2., страна 357, додати: 3.8. Изградња постројења за пречишћавање индустријских и рудничких отпадних вода.</p>	<p>88. Примедба се делимично прихвата <i>Образложење:</i> Ради се о врло уопштеној формулацији, која је већ садржана у базним принципима заштите вода. Предмет је просторних планова подручја посебне намене за подручја обимне површинске и комплексе подземне експлоатације минералних сировина, као и одговарајућих урбанистичких планова за индустријске локације.</p>
<p>89. У поглављу 3. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА 3.1. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА ДО 2025. ГОДИНЕ, Приоритетна планска решења до 2025. године по областима јесу: 4. Минералне сировине и рударство, страна 357, додати тачку: 4. 1.а. Забрана извоза металичних минералних сировина и њихових концентрата, 4.2.а. Повећање прерађивачких капацитета за прераду метала и нематала.</p>	<p>89. Примедба није предмет плана (није основана). <i>Образложење:</i> Примедба није предмет ППРС, већ других закона и прописа.</p>
<p>90. У поглављу 3. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА 3.1. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА ДО 2025. ГОДИНЕ, Приоритетна планска решења до 2025. године по областима јесу: 4. Минералне сировине и рударство, страна 357, додати тачку: 4.11.а. Решавање конфликта проширења постојећих и отварања нових рудника у Борско - Мајданпечком рударском подручју и одрживог развоја локалне заједнице.</p>	<p>90. Примедба није предмет плана (није основана). <i>Образложење:</i> Планске пропозиције за одрживи просторни, економски и социјални развој и заштиту животне средине утврдиће се у ППППН Борско-Мајданпечког рударског басена и СПУ.</p>
<p>91. У поглављу 3. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА 3.1. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА ДО 2025. ГОДИНЕ, Приоритетна планска</p>	<p>91. Примедба није предмет плана (није основана). <i>Образложење:</i> Примедба није предмет ППРС.</p>

<p>решења до 2025. године по областима јесу: 4. Минералне сировине и рударство, страна 357, у тачки 4.12 брисати тачку на крају реченице и додати: искључиво за потребе домаће прерађивачке индустрије.</p>	
<p>92. У поглављу 3. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА 3.1. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА ДО 2025. ГОДИНЕ, Приоритетна планска решења до 2025. године по областима јесу: 4. Минералне сировине и рударство, страна 357, додати тачку: 4.15. Решавање проблема загађености ваздуха у Бору и Мајданпеку који је последица емисије из рударско - металуршког комплекса.</p>	<p>92. Примедба није предмет плана (није основана). <i>Образложење:</i> Планске пропозиције за одрживи просторни, економски и социјални развој и заштиту животне средине утврдиће се у ППППН Борско-Мајданпечког рударског басена и СПУ.</p>
<p>93. У поглављу 3. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА 3.1. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА ДО 2025. ГОДИНЕ, Приоритетна планска решења до 2025. године по областима јесу: 10. Заштита и унапређење квалитета животне средине, тачку 10.1.3., страна 363, допунити: Кривељска река, Велики Тимок, Мали Пек, Пек и Шашка река.</p>	<p>93. Примедба се прихвата.</p>
<p>94. У поглављу 3. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА 3.1. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА ДО 2025. ГОДИНЕ, Приоритетна планска решења до 2025. године по областима јесу: 10. Заштита и унапређење квалитета животне средине, тачку 10.2. Изменити тако да гласи: Довођење емисија отпадних гасова и прашине у ваздух у дозвољеним границама.</p>	<p>94. Примедба се прихвата.</p>
<p>95. У поглављу 3. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА 3.1. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА ДО 2025. ГОДИНЕ, Приоритетна планска решења до 2025. године по областима јесу: 10. Заштита и унапређење квалитета животне средине, тачку 10.2. Смањење загађења ваздуха које потиче из енергетике и индустрије.; допунити подтачком 10.2.1.а. Модернизација и ревитализација металуршко - хемијског комплекса у Бору.</p>	<p>95. Примедба се прихвата.</p>
<p>96. У поглављу 3. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА 3.1. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА ДО 2025. ГОДИНЕ, Приоритетна планска решења до 2025. године по областима јесу: 10. Заштита и унапређење квалитета животне средине, страна 362, тачку 10.2. Смањење загађења ваздуха које потиче из енергетике и индустрије.; допунити подтачком 10.2.2.а. Успостављање система информисања у случајевима појаве концентрација гасова и прашине опасних по здравље људи и животну</p>	<p>96. Примедба није предмет плана (није основана). <i>Образложење:</i> Примедба није предмет ППРС.</p>

<p>срдину у локалним заједницама и планирати превентивна урбанистичка решења.</p>	
<p>97. У поглављу 3. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА 3.1. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА ДО 2025. ГОДИНЕ, Приоритетна планска решења до 2025. године по областима јесу: 10. Заштита и унапређење квалитета животне средине, страна 364, тачку 11.Управљање отпадом, подтачку 11.1 допунити: Зајечарски и Борски округ.</p>	<p>97. Примедба се прихвата.</p>
<p>98. У поглављу 3. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА 3.1. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА ДО 2025. ГОДИНЕ, Приоритетна планска решења до 2025. године по областима јесу: 10. Заштита и унапређење квалитета животне средине, страна 364, тачку 11.Управљање отпадом, подтачку 11.2. Допунити: Зајечар</p>	<p>98. Примедба се прихвата.</p>
<p>99. У поглављу 3. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА 3.1. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА ДО 2025. ГОДИНЕ, Приоритетна планска решења до 2025. године по областима јесу: 10. Заштита и унапређење квалитета животне средине, страна 364, тачку 11. Управљање отпадом, подтачку 11.4 Успостављање станица за сакупљање отпадних возила: допунити БОР.</p>	<p>99. Примедба се прихвата.</p>
<p>100. У тачки 3.2. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ 3.2.1. Нормативно-правне мере и инструменти имплементације, страна 366, додати тачку 4.а.: Измена и допуна закона о заштити ваздуха, разграничити права и обавезе националних институција и јединица локалне самоуправе, јачати локалне управе за управљање квалитетом ваздуха,</p>	<p>100. Примедба се прихвата. Биће додата ставка: „Измене и допуне законског основа у области заштите ваздуха у циљу разграничења...”</p>
<p>101. У тачки 3.2. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ 3.2.1. Нормативно-правне мере и инструменти имплементације, страна 366, додати тачку 4. б.: Донети закон о надокнади штете животној средини.</p>	<p>101. Примедба није предмет план (није основана). <i>Образложење:</i> ППРС не може да пропише доношење закона о надокнади штете животној средини. Постоји Правилник о усклађеним износима накнаде за загађивање животне средине („Службени гласник РС“, број 45/18).</p>
<p>102. У тачки 3.2.2. Планско-програмске мере и инструменти имплементације, страна 368, додати тачку 2.а. Развој националног и локалних мониторинг система и информисања јавности у реалном времену о квалитету ваздуха и мерама личне заштите.</p>	<p>102. Примедба се прихвата.</p>
<p>103. У тачки 3.2.2. Планско-програмске мере и инструменти имплементације,</p>	<p>103. Примедба се делимично прихвата.</p>

<p>страна 368, на крају тачке 3 додати: рекултивације и ремедијације река и приобаља загађеним и уништеним индустријским у рудничким отпадним водама.</p>	<p>Прихваћена је на адекватан начин у ставовима по примедбама бр. 59. и 61. истог подносиоца.</p>
<p>104. У тачки 3.2.2. Планско-програмске мере и инструменти имплементације, страна 369, на крају тачке 5 додати: и одрживог развоја локалних заједница у рударским областима.</p>	<p>104. Примедба се прихвата.</p>
<p>105. У тачки 3.2.2. Планско-програмске мере и инструменти имплементације, страна 370, тачку 14 допунити: Израда стратегије заштите ваздуха и акционог плана.</p>	<p>105. Примедба се прихвата.</p>
<p>106. У поглављу 3.2.3. Институционално-организационе мере и инструменти имплементације, страна 372, додати тачку 2.а.: У области заштите животне средине - формирати и јачати капацитете локалних заједница за управљање животном средином.</p>	<p>106. Примедба се прихвата. Текст ће бити допуњен у складу са наведеном сугестијом али у тачки 14. на стр. 373.</p>
<p>107. У поглављу 3.2.3. Институционално-организационе мере и инструменти имплементације, страна 372, додати тачку 4.а.: Изградити систем превенције конфликта у локалним заједницама приликом геолошких истраживања и отварања рудника.</p>	<p>107. Примедба се прихвата.</p>
<p>108. У поглављу 3.2.3. Институционално-организационе мере и инструменти имплементације, страна 373, додати тачку 14.а. Успоставити ефикасан систем информисања и учешћа јавности у процесу доношења одлука од значаја за животну средину.</p>	<p>108. Примедба се прихвата.</p>
<p>109. У делу 3.2. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ, 3.2.3. Институционално-организационе мере и инструменти имплементације, 11. У области индустрије, допунити и израду Програма развоја циркуларне економије.</p>	<p>109. Примедба се делимично прихвата, а делимично није основана. <i>Образложење:</i> У области индустрије већ је наведена израда таквог програма. У делу 3.2.2. Планско-програмске мере и инструменти имплементације, у области индустрије, стр. 370. ППРС, наводи се „10. У области индустрије: ... програма/плана за трансформацију индустријског развоја у правцу циркуларне економије.” У делу 3.3. Однос према јавним политикама и смернице за примену у планском систему Републике Србије, стр. 378. ППРС, наводи се да је у области индустрије „Потребно је даље усклађивање релевантних јавних политика у погледу увођења и припреме:... и Програма/Плана за трансформацију индустријског развоја на принципима</p>

	<p>циркуларне економије у светлу интереса, могућности и задатака нове индустријске политике Србије, припрема државне стратегије/политике, планова и мера за подстицај циркуларне економије и Акционог плана за спровођење Стратегије индустријске политике 2020-2030. и Стратегије паметне специјализације 2020-2027.”.</p> <p>У делу 3.1. Приоритетна планска решења до 2025. године у области 5. Индустрија, стр. 358. ППРС, наведено је у ставу 5.9. „постепено прилагођавање политици циркуларне производње, чистијим и најбољим доступним технологијама, стандардима заштите животне средине и климатским променама, компатибилно са националним приоритетима развоја”.</p> <p>У делу 3.2.1. Нормативно-правне мере и инструменти имплементације у области индустрије, стр. 367. ППРС, наводи се „13. Успостављање законског основа о подстицању индустријског развоја: ... подстицање инвестиција у циркуларну и нискоугљеничку производњу; подстицање ефикасне употребе материјалних ресурса и енергетске ефикасности у индустрији”.</p> <p>Циркуларна економија, између осталог, предмет је Стратегије индустријске политике Републике Србије 2021-2030., Акционог плана за остваривање Стратегије индустријске политике Републике Србије 2021-2030., и других стратегија. Кандидовање Програма развоја утврђује се у складу са Законом о планском систему, тј. одговарајућим стратегијама, Програмима развоја Републике Србије и Програмима развоја јединица локалне самоуправе, као и Програмом имплементације ППРС.</p>
<p>110. У ППРС није уважена препорука из Стратешке процене утицаја: Када се говори о просторном аспекту животне средине и карактеристикама животне средине за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају битно је пажњу посветити:</p> <p>1. Подручјима са изузетно загађеном животном средином и великим притисцима на простор, ресурсе, становништво и животну средину (урбана, индустријска, рударска, подручја производње електричне енергије и друга угрожена подручја са прекораченим вредностима загађујућих материја у ваздуху, водама и земљишту, угроженим биљним и животињским светом</p>	<p>110. Примедба се не прихвата.</p> <p><i>Образложење:</i> Мере заштите по категоризацији животне средине дате су на стр. 92. и 93. СПУ.</p>

<p>и стаништима и угроженим здрављем људи). За ова подручја у ППРС и СПУ треба обезбедити таква решења и одређења којима се спречава даља деградација и умањују ефекти ограничавања развоја. Потребно је санирати и ревитализовати деградиране и угрожене екосис-теме и санирати последице загађења, у циљу стварања квалитетније животне средине. (страна 46.СПУ)</p>	
--	--

28. Радмила Мрдак, достављено електронском поштом, од 26.04.2021.	
<p>1. Циљеви развоја саобраћаја и саобраћајне инфраструктуре наведени на страни 155. у тачки 2.3.2.2.14. Општи и посебни циљеви нису примењени на делу Западнобачког региона-Општина Кула, веза са Врбасом и Град Сомбор. Примедба се пре свега односи на железничку пругу Врбас – Сомбор која је од посебног значаја за овај простор</p>	<p>1. Примедба није предмет плана (није основана). <i>Образложење:</i> Наведена пруга је у категорији локалних пруга и није предмет ППРС. У делу 2.5.4.1.2. ППРС тачка 10. на стр. 287. наведено да су планиране активности које се односе на локалне пруге у складу са развојним потребама. То је довољан стратешки оквир за израду планских решења о локалним пругама у другим просторним плановима. Изградња савремене двоколосечне пруге за саобраћај возова брзинама до 200km/h, у коридору постојеће пруге, условила је изградњу нове станице под називом Врбас Нова, која заједно са постојећом станицом Врбас формира нови железнички чвор Врбас. Станица Врбас Нова је планирана као главна путничка станица у чвору. Истовремено, у овој станици ће се извршити повезивање главног магистралног правца Београд - Суботица са правцем Врбас - Сомбор, а преко постојеће станице Врбас и омогућити функционисање пруге Врбас – Сомбор. Наведена решења су дефинисана кроз детаљну разраду у ПППН за пругу Београд – Суботица – државна граница (Келебија).</p>
<p>2. Утврђивање Великог Бачког канала у систему Дунав – Тиса – Дунав као пловног. Житељи Бачке читав свој социјални, економски и урбани просперитет дугују овом каналу са свом хидротехничким објектима и железничком саобраћају. Овим Планским документом Западнобачки регион – срце Бачке како се то за Општину Кула наводи, губи важне регионалне инфраструктурне везе. Плански документи РПП АП Војводине (Сл. гласник АП Војводине број 22/11), ПП Града Сомбора (Сл. лист града Сомбора 5/14), ПП општине Кула (Сл. лист општине Кула 33/15 и 4/19), ПП општине Врбас (Сл. лист општине Врбас 7/151 и 16/19), су ове</p>	<p>2. Примедба се делимично прихвата. (а) Прихвата се да Рефералана карта 3а. Саобраћај и електронске комуникације и Тематска карта 11. Саобраћајна инфраструктура – Пловни путеви и луке, буду допуњене у складу са примедбом и да се велики Бачки канал прикаже као део мреже пловних канала. (б) Не прихвата се допуна текста ППРС навођењем овог канала. У ППРС су дефинисане активности које се односе на оспособљавање пловних путева, укључујући и овај канал. Напомињемо да ће општина Кула (на прузи Сомбор - Врбас) имати адекватну железничку везу преко новог железничког чвора Врбас.</p>

<p>потребе препознали и неопходно је да то препозна и ПП Републике Србије.</p>	
<p>3. Нису уврштени у Просторни план Републике Србије путни правци од регионалног значаја Сивац-Нова Црвенка-Липар-Мали Иђош и Стапар-Мали Стапар-Сивац који су уврштени у Просторни план Општине Кула бр. 491/12 из фебруара 2015 год.</p>	<p>3. Примедба није предмет плана (није основана). <i>Образложење:</i> Државни путеви II реда нису предмет ППРС. Предмет су других просторних планова – регионалног просторног плана за АП Војводина и просторног плана ЈЛС, уз прибављене услове управљача инфраструктуре.</p>

<p>29. Crni Vrh Power д.о.о., Пјотрковска 4/7, 12320 Жагубица (адреса за пошту Аутопут за Загреб 22, 11080 Београд), достављено електронском поштом, од 29.04.2021.</p>	
<p>1. Молба детаљно образложена документом из прилога који садржи координате ветроелектране „ВЕ Црни врх“, да се у складу са техничким могућностима изврши кориговање делова ППРС у којима постоји преклапање између подручја коридора планираног државног пута I реда „Вожд Карађорђе“ и подручја планиране ветроелектране „ВЕ Црни врх“, односно са молбом да се предметне корекције спроведу на такав начин да изградња било којег од наведених капиталних пројеката (и државног пута I реда „Вожд Карађорђе“ и ветроелектране „ВЕ Црни врх“), не представља препреку за изградњу другог, с обзиром да реализација оба наведена пројекта представља интерес локалне управе и државе Србије: Привредно друштво CRNI VRH POWER Д.О.О. Жагубица је инвеститор изградње ветроелектране „ВЕ Црни врх“, која је планирана на територијама града Бора и општина Жагубица и Мајданпек. Сходно наведеном, за потребе изградње наведене ветроелектране, пред надлежним органима све три напред наведене јединице локалне самоуправе, у току су поступци доношења, односно усвајања планских докумената, и то планова детаљне регулације. С тим у вези обавештавамо насловно Министарство: - да је Скупштина града Бора дана 10.03.2020. године донела Одлуку о изради плана детаљне регулације подручја ветроелектране „ВЕ Црни врх“ на територији града Бора, број: 350-34/2020-1; - да је Скупштина града Бора дана 20.11.2020. године донела Одлуку о изради Плана детаљне регулације за изградњу</p>	<p>1. Примедба није предмет плана (није основана). <i>Образложење:</i> Примедба није предмет ППРС. Примедба се односи на ниво просторног плана јединице локалне самоуправе, урбанистичког плана и техничке документације којима се дефинише локација објеката. У поглављу 3. о имплементацији ППРС дефинисане су активности које се односе на правовремену израду целокупне техничке документације за дефинисање коридора и траса објеката инфраструктурних система, и у том смислу се односе и на обавезу правовременог доношења одлука о избору варијантних решења. За потребе дефинисања трасе у оквиру коридора планираног државног пута „Карађорђе“ је у изради основна техничка документација (Претходна студија оправданости са Генералним пројектом) на основу које ће се вршити одабир орјентационе трасе која ће се дефинисати у даљим разрадама планске и техничке документације, а у оквиру тога ће се сагледавати стечене обавезе које су наведене у примедби.</p>

	<p>смерница за прецизно утврђивање зоне утицаја приликом релаизације оваквих пројеката. У односу на смернице за заштиту становништва у близини теретних обилазних пруга, текст СПУ ће бити допуњен смерницом која предвиђа утврђивање зоне утицаја на становништво дуж теретних обилазних пруга и процену ризика од удеса у току израде студија о процени утицаја пројекта на животну средину.</p> <p>На тај начин ће доносиоци одлука имати јасну представу о потенцијалним утицајима овог и сличних планских решења, на животну средину и у складу са тим доносити одлуке.</p>
<p>2. ... Потребно је извршити брисање шрафуре /легенде “Експлоатација минералних сировина” са подручја СПР Делиблатска пешчара која се тренутно налази на рефералној карти 1. “НАМЕНА ПРОСТОРА“ као и да се избаци могућност било какве експлоатације минералних сировина из свих текстуалних делова ППРС Нацрта и Стратешке процене ППРС, а тиче се Специјалног природног резервата.</p>	<p>2. Примедба се не прихвата. <i>Образложење:</i> Примедба није предмет СПУ, већ планских решења ППРС. Није предмет СПУ да мења планска решења која су предвиђена ППРС, већ да указује на очекиване трендове у животnoj средини који могу настати као резултат (позитивни утицаји) или последица (негативни утицаји) реализације планских решења која су предвиђена ППРС. Извештај о СПУ ускладиће се са прихваћеним примедбама на планска решења ППРС.</p>
<p>3. ... Позивамо вас да примените препоручене мере заштите за подручја угрожене животне средине из Извештаја о стратешкој процени утицаја ППРС на животну средину, које налажу да се обезбеде „решења и опредељења којима се спречава даља деградација и побољшава постојеће стање, како би се умањили ефекти деградирание животне средине као ограничавајућег фактора развоја. У овим подручјима је потребно спречити даље загађивање и деградирање животне средине, ограничити лоцирање делатности које загађују и деградирају животну средину и предузети мере заштите при лоцирању нових делатности, посебно оних са изразито негативним утицајима на животну средину.“</p> <p>Према Извештају о СПУ (страна 87) планирана изградња нових термоенергетских капацитета имаће негативан утицај на животну средину, а очекују се кумулативни и сергијски негативни утицаји на ширем подручју планираних пројеката.</p>	<p>3. Примедба се не прихвата. <i>Образложење:</i> Термоелектране на угаљ у постојећој Стратегији развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године наведене су у ППРС само као потенцијалне, тако да је за њихову евентуалну изградњу неопходна израда детаљних студија и анализа заштите животне средине у складу са будућим захтевима климатских промена и прописима ЕУ. Извесност изградње нових термоелектрана на угаљ у сваком случају представља предмет анализе нове Стратегије енергетике РС на којој надлежни органи управо започињу рад, и која ће у сваком случају бити усклађена са Националним планом за енергију и климу, односно Националном стратегијом нискоугљеничног развоја и Националним планом за смањење емисија главних загађујућих материја које потичу из старих великих постројења за сагоревање, тј у складу са одредбама Енергетске заједнице чија је РС члан.</p>

3. Драган Ранђеловић - Друштво младих истраживача Бор са Грађанском читаоницом Европе, Удружењем грађана покрет за развој села Вилаж, Покретом за ново доба Бор,

Удружењем грађана ГРУПА 55, kancelarija@mibor.rs, достављено електронском поштом, од 28.04.2021.(веза са примедбом на нацрт ППРС-а, број 27.)	
1. Поглавље 1.2.1. Квалитет ваздуха, Оцена квалитета ваздуха у Србији, страна 30., допунити први пасус, (страна 30) следећим закључком Агенције за заштиту животне средине: Садржај тешких метала: олова, арсена, кадмијума и никла у суспендованим честицама PM10 не указују на загађење осим у Бору где је била прекорачена циљна вредност за арсен и кадмијум; (Годишњи извештај о стању квалитета ваздуха у Републици Србији за 2019. годину, стр. 67, Агенција за заштиту животне средине, 2020.г.)	1. Примедба се прихвата. Текст ће бити допуњен у складу са сугестијом у делу који се односи на суспендоване честице.
2. Табелу 1. Табела 1.1. Категорије квалитета ваздуха у периоду 2010-2018. године, страна 31, допунити оценом стања квалитета ваздуха за 2019. годину ((Годишњи извештај о стању квалитета ваздуха у Републици Србији за 2019. годину, Агенција за заштиту животне средине, 2020. г.)	2. Примедба се прихвата. У складу са новим доступним подацима биће допуњена анализа и оцена стања квалитета ваздуха као и наведена табела 1.1.
3. Поглавље 1.2.1. Квалитет ваздуха, Оцена квалитета ваздуха у Србији, страна 33, допунити на крају последњег пасуса: Најзначајнији емитер гасова и прашине у агломерацији Бор је рударство и металургија, а емисије из домаћинстава и саобраћаја немају доминантан утицај на стање квалитета ваздуха.	3. Примедба се прихвата. Текст ће бити допуњен у складу са сугестијом.
4. Поглавље 1.2.2. Квалитет вода, страна 34., додати нови пасус: Отпадне воде из рудника металичних сировина, процедурне воде са напуштених и активних одлагалишта рударског отпада и изливања отпадних вода из ових објеката у акцидентним случајевима уништитли су или угрозили живи свет у Кривељској и Борској реци, Великом Тимоку, Пеку и Шашкој реци. У долини Борске реке и Великог Тимока пиритном јаловином је засуто преко 2000 хектара најплоднијег земљишта. Ово контаминирано земљиште је извор ширења загађења на површинске и подземне воде атмосферским падавинама и еолском ерозијом.	4. Примедба се прихвата. Текст ће бити допуњен новим пасусом али у скраћеном облику.
5. Поглавље 1.2.2. Квалитет вода, страна 35., допунити подацима о концентарцијама тешких метала у рекама и акумулацијама.	5. Примедба се делимично прихвата. Уколико буду доступни подаци текст ће бити допуњен у складу са сугестијом.

6. Поглавље 1.2.2. Квалитет вода, страна 39., допунити подацима о пречишћавању отпадних вода из рударства и индустрије.	6. Примедба се делимично прихвата. Уколико буду доступни подаци текст ће бити допуњен у складу са сугестијом.
7. Поглавље 1.2.2. Квалитет вода, страна 39., допунити подацима о седиментима у рекама и акумулацијама, Квалитет седимената река и акумулација, Агенција за заштиту животне средина, 2019, (Извор: http://www.sepa.gov.rs/download /VodeSrbije /Kvalitet SedimentaRekaIakumulacijaSrbije.pdf)	7. Примедба се прихвата. Текст ће бити допуњен у складу са сугестијом.
8. Поглавље 1.2.3. Квалитет земљишта, страна 42, допунити новим пасусом о контаминираним земљишту у близини површинских копова рудника металних минералних сировина и напуштених и активних депонија рударског отпада.	8. Примедба се делимично прихвата. Уколико буду доступни подаци текст ће бити допуњен у складу са сугестијом.
9. Поглавље 1.2.4. Ниво буке, страна 43, први пасус допунити изворе буке: грађевинске машине на градилиштима, рударска опрема приликом отварања рудника и експлоатације.	9. Примедба се прихвата. Текст ће бити допуњен у складу са сугестијом.
10. Поглавље 1.2. Преглед постојећег стања и квалитета животне средине на подручју на које се извештај односи допунити поглављем Управљање комуналним и рудничким отпадом. Области плана за које су разматрана питања животне средине је и Управљање отпадом констатује се у следећем поглављу на страни 45, а тога нема у процени стања.	10. Примедба се не прихвата. <i>Образложење:</i> Карактеристике постојећег стања квалитета животне средине, у које спада квалитет ваздуха, воде, земљишта и ниво буке, представљале су основу истраживања. Области плана, између осталог и управљање отпадом, за које су разматрана питања животне средине не подразумевају њихову анализу стања.
11. Поглавље 1.3. Карактеристике животне средине у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају, табелу просторне диференцијације (страна 46) у колони “Подручја загађене и деградиране животне средине”, иза речи “насеља у колубарском басену” додати: Насеља у општини Мајданпек, граду Бору и приобаљу Великог Тимока.	11. Примедба се не прихвата. <i>Образложење:</i> У просторној диференцијацији животне средине наведени су Бор и Мајданпек. На нивоу ППРС не може се детаљно наводити која насеља из појединих општина и градова припадају којој категорији већ ће то бити урађено кроз планове на нижим хијерархијским нивоима.
12. У поглављу 1.4. Разматрана питања и проблеми заштите животне средине у плану и приказ разлога за изостављање одређених питања и проблема из поступка процене, на страни 48. Додати да се мора идентификовати проблем рударског отпада и навести (на страни 49) да се мора разматрати.	12. Примедба се прихвата. У тексту ће бити наведена сугестија да треба идентификовати проблем рударског отпада.

4. Никола Зец, достављено електронском поштом, од 29.04.2021. (веза са примедбом на нацрт ППРС-а, број 33.)	
1. Овим путем улажем примедбу на НАЦРТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ	1. Примедба се делимично прихвата.